

**Univerzita Palackého v Olomouci**  
**Fakulta tělesné kultury**

**GRANTOVÁ POLITIKA MĚSTA OLOMOUCE V OBLASTI SPORTU**  
**SE ZAMĚŘENÍM NA SPORTOVNÍ AKCE**  
**Bakalářská práce**

**Autor: Štěpán Havran, rekroologie**  
**Vedoucí práce: Ing. Vladimir Hobza, Ph.D.**  
**Olomouc 2011**

## Bibliografická identifikace

<b>Jméno a příjmení autora:</b>	Štěpán Havran
<b>Název bakalářské práce:</b>	Grantová politika města Olomouce v oblasti sportu se zaměřením na sportovní akce
<b>Pracoviště:</b>	Katedra rekreoologie
<b>Vedoucí bakalářské práce:</b>	Ing. Vladimír Hobza, Ph.D.
<b>Rok obhajoby bakalářské práce:</b>	2011

### **Abstrakt:**

Cílem bakalářské práce je analyzovat systém rozdělování finančních prostředků na sport a tělocvičnou rekreaci z rozpočtu města Olomouce se zaměřením na financování sportovních akcí pomocí grantové politiky města.

**Klíčová slova:** tělesná kultura

sport

zdraví

obec

## Bibliographical identification

**Autor's first name and surname:** Štěpán Havran

**The title of the bachelor thesis:**

**Department:** Department of Recreology

**Supervisor:** Ing. Vladimír Hobza, Ph.D.

**The year of presentation:** 2011

### **Abstract:**

The aim of this bachelor thesis is to analyze the system of distribution resources in sport and physical activity from the budget of the city of Olomouc focusing on the financial support of sport activities through subsidiary policy of the city.

**Key words:** physical culture

sport

health

municipality

I agree with the thesis paper being lent within the library service.

Prohlašuji že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s odbornou pomocí Ing. Vladimíra Hobzy, Ph.D., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 18.4.2011

.....

Děkuji vedoucímu práce Ing. Vladimíru Hobzovi, Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi při zpracování bakalářské práce poskytl.

# OBSAH

<b>1. ÚVOD .....</b>	<b>9</b>
<b>2. SYNTÉZA POZNATKŮ .....</b>	<b>10</b>
2.1 Sport .....	10
2.2 Tělesná kultura .....	11
2.3 Pohybová aktivita a zdraví .....	14
2.3.1 Pohybová aktivita a fyzické zdraví .....	14
2.3.2 Psychické zdraví.....	16
2.3.3 Sociální zdraví.....	17
2.4 Výstupy sportu .....	17
2.4.1 Ekonomický výstup.....	17
2.4.2 Externalitní výstup .....	19
2.4.2.1 Pozitivní externality .....	19
2.4.2.2 Negativní externality .....	19
2.5 Financování tělesné kultury .....	21
2.6 Financování sportu na municipální úrovni .....	22
2.7 Obec .....	24
2.7.1 Samostatná působnost obce.....	24
2.7.2 Přenesená působnost obce .....	25
2.7.3 Orgány obce a jejich funkce.....	25
2.7.3.1 Zastupitelstvo obce.....	25
2.7.3.2 Rada obce .....	25
2.7.3.3 Starosta .....	26
2.7.3.4 Obecní úřad .....	26
2.7.4 Právo občanů obce .....	26
2.8 Organizační schéma města Olomouce .....	27
<b>3. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE.....</b>	<b>28</b>
3.1 Hlavní cíl .....	28
3.2. Dílčí cíle .....	28
<b>4. METODIKA .....</b>	<b>29</b>
4.1 Použité metody .....	29

<b>5. VÝSLEDKY .....</b>	<b>30</b>
5.1 Rozpočet města Olomouce .....	30
5.2 Financování sportu v Olomouci .....	31
5.2.1 Institucionální podpora sportu.....	32
5.2.2 Neinstitucionální podpora sportu .....	32
5.2.2.2 Grantová politika.....	33
5.2.3 Jednotlivé kroky podpory v oblasti sportu .....	37
5.3 Návrh koncepce financování sportovních akcí .....	39
5.3.2 Návrh modelu grantové politiky .....	39
5.4 Výsledky ankety s obyvateli města Olomouce o spokojenosti s pořádáním sportovních akcí ve městě.....	47
<b>6. DISKUSE .....</b>	<b>50</b>
<b>7. ZÁVĚR .....</b>	<b>52</b>
<b>8. SOUHRN.....</b>	<b>53</b>
<b>9. SUMMARY.....</b>	<b>54</b>
<b>10. REFERENČNÍ SEZNAM .....</b>	<b>55</b>
<b>11. PŘÍLOHY .....</b>	<b>57</b>

# 1. ÚVOD

Pohyb je a vždy byl nedílnou součástí denního života každého člověka. V minulosti byli lidé na pohybu přímo závislí. Byl to způsob, jakým si zajistit obživu, protože nebyly velkoobchody a lidé si museli zajistit jídlo vlastní prací, vlastní pohybovou aktivitou. A protože člověk neměl auto, které by ho zavezlo, kam by si přál, byla chůze jednou z mála možností, jak se přesunout z místa na místo.

Dnes se množství pohybové aktivity v každodenním životě snižuje. Máme auta, která můžeme kdykoliv použít a dopravit se tam, kam chceme. Máme eskalátory, které nám ušetří námahu do schodů a máme také spoustu jiných pomůcek, které nám šetří energii, snižují nároky na náš pohybový aparát a vedou nás k sedavému a pasivnímu způsobu života, který je v mnoha případech tráven mezi čtyřmi zdmí kanceláře. To má za následek vznik mnoha zdravotních komplikací, spojených se sedavým způsobem života, který je pro dnešního člověka charakteristický. Člověk si uvědomuje potřebu pohybu jako prostředku k boji s nadváhou, se kterou je sekundárně spojeno mnoho dalších komplikací. Pohyb je také vyhledáván jako aktivní forma odpočinku, která dokáže člověka zregenerovat. Pohyb je zkrátka vyhledáván jako forma zdravotní kompenzace a uvolnění, protože se nám ho již v běžném denním životě mnoho nedostává.

Lidé tedy hledají možnosti, jakým způsobem aktivně strávit svůj volný čas po pracovní době. V této úloze hraje jednu z hlavních rolí město, ve kterém se člověk žije a které mu nabízí možnosti, jak se po práci aktivně zregenerovat a také přispět ke svému dobrému zdraví. Jednou z forem, jak může obec lidem tuto možnost dopřát, je podpora organizací a akcí spojených s pohybovou aktivitou. Za tímto účelem je z rozpočtu města přidělována finanční podpora, kterou mohou organizace a lidé odpovědní za sportovní akce využít.

V této práci se zaměřím na to, proč by se měl člověk věnovat fyzické aktivitě, co pohyb lidem přináší a jakým způsobem se o tuto oblast stará město Olomouc, jehož jsem občanem

## **2. SYNTÉZA POZNATKŮ**

### **2.1 Sport**

V této kapitole se podíváme na klasifikaci sportu z různých zdrojů. Sport je velký fenomén dneška, ale není přesně specifikováno, co všechno v sobě zahrnuje. Proto je nutné se na tuto problematiku podívat podrobněji a jasně rozklíčovat, co všechno si pod tímto slovem představit. Cílem této kapitoly není vyjmenovat všechny definice sportu. Cílem je najít vhodnou definici a strukturu, potřebnou k praktické části práce.

Obecnou definici sportu přináší Velký sociologický slovník (1996) takto: „*Sport (z lat. disporare = rozptylovat se, bavit se) v sobě zahrnuje jakoukoliv pohybovou aktivitu, která má charakter hry s přesně stanovenými pravidly.*“

Podle sociologického slovníku je sport charakteristický vysokým stupněm organizovanosti, tedy přesně stanovenými a specifikovanými organizačními pravidly. Dále je sport typický vysokým stupněm formalizace. Nedílnou součástí sportu je profesionalizace jeho členů a rozdělování rolí spjatých s provozováním, řízením a organizováním sportovních činností a s přípravou na tyto činnosti.

Sociologický slovník dělí sport na

- rekreační, výkonnostní, a vrcholový
- soutěžní a nesoutěžní
- sporty divácky vděčné a masově sledované, naproti tomu sporty vzbuzující zájem jen odborníků a specialistů
- převážně ženské a převážně mužské sporty
- sporty, které lze provozovat dlouhodobě a které nikoliv
- kolektivní a individuální sporty
- sporty z hlediska typu zátěže (sporty náročné intelektuálně, sporty náročné na sílu, sporty náročné na vytrvalost)

Důležitou definici přináší Evropská charta sportu (1994), která vidí sport jako všechny organizované i neorganizované formy tělesné činnosti, které si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.

Tento dokument lze v oblasti sportu považovat za stěžejní. Neurčitost a obecnost užitých pojmu je však velice zavádějící.

Souhlasíme tedy se Sekotem (2006), podle kterého je dělení sportu velice chaotické a nemá svá přesná pravidla. Nelze si tedy konkrétně představit, co se pod pojmem sport skrývá. S tímto názorem se ztotožňují i Hodaň & Hobza (2010) i další autoři Dohnal (2005).

## 2.2 Tělesná kultura

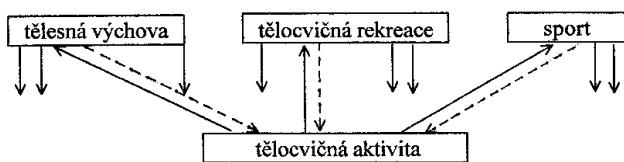
Z klasifikace Evropské charty sportu je ale zřejmá důležitost především její druhé části. V té se definuje, jaké by měl sport plnit cíle. V každé struktuře je důležité si nejdříve definovat cíle a poté hledat způsob jejich dosažení. Podívejme se na cíle, které vycházejí z definice sportu tak, jak jej vidí Hodaň (2000, 79).

Sport je specifická, přísně organizovaná činnost tělocvičného i jiného pohybového, technického či intelektuálního charakteru s dominující výkonovou motivací a z ní vyplývající prožitkovostí, realizující se v dosahování absolutně či relativně maximálního výkonu v přesně vymezených a kontrolovaných podmínkách soutěže.

Z uvedené definice tedy vyplývá, že cílem sportu je jakýkoliv výkon spojený s prožitkem, ohraničený pravidly. Tento výkon však musí být maximální v možnostech daného jedince. Přitom by měl sport splňovat i úkoly zdravotní, vzdělávací a výchovné.

Je zřejmé, že ne všechny pohybové aktivity jsou motivovány těmito cíly. Proto je sport podle Hodaně pouze subsystémem celku, který je nazýván tělocvičná aktivita. Schematicky nám tuto oblast popisuje následující obrázek.

Obrázek 1. Vztahy v systému tělocvičné aktivity



(Zdroj: Hodaň., 2000)

Z obrázku vyplývá, že sport je pouze součástí širšího komplexu tělocvičné aktivity, do kterého spadá i tělocvičná rekreace a tělesná výchova. Podívejme se tedy i na cíle těchto dvou oblastí.

Cílem tělocvičné rekreace je rozvoj a regenerace člověka po stránce fyzické, psychické a sociální v jeho volném čase prostřednictvím jím volených adekvátní tělesných cvičení vzhledem k jeho individuálním věkovým a zdravotním dispozicím. Dalším cílem je regenerace pracovní síly, kompenzace negativních vlivů pracovního procesu a současné civilizace. Cílem je také prožitkovost, která tělesná cvičení provází. Komplexním cílem je pak optimalizace životního stylu.

Hodaň dále dělí tělocvičnou rekreaci dle organizovanosti (organizovaná, neorganizovaná), frekvence provádění (každodenní, víkendová dlouhodobá) a prostoru realizace (sídliště, pracoviště, domov, příměstské zařízení, rekreační zařízení, zařízení mimo obec). Tělocvičná rekreace podle něj plní především rozvíjející a regenerativní funkci.

Tělocvičná rekreace je tedy stejně jako sport pohybovou tělocvičnou aktivitou, ale s diametrálně odlišnými cíly.

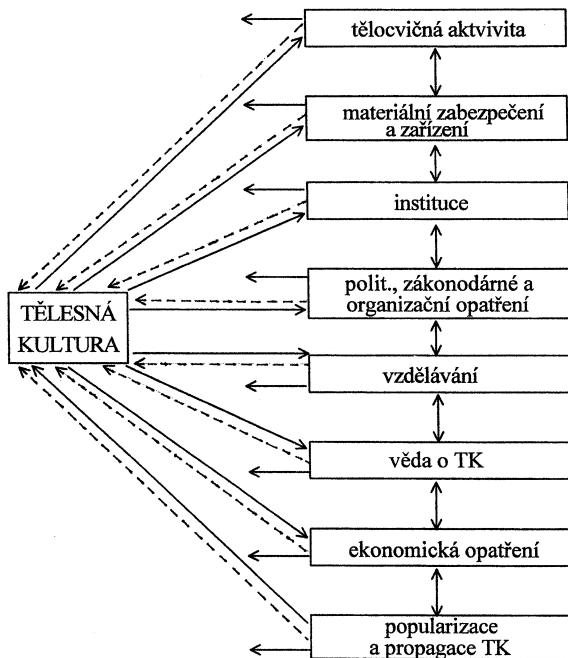
Podívejme se na cíle posledního subsystému tělocvičné aktivity - tělesné výchovy tak, jak je definuje Hodaň.

Cílem tělesné výchovy je formování, vzdělávání a rozvoj jedince po stránce fyzické, psychické a sociální tak, aby byl schopen odpovídajícím způsobem přistupovat k požadavkům aktivního života. Dílčími cíli je také upevňování zdraví a psychické zdatnosti, rozvíjení pohybových schopností, dovedností a morálních kvalit. Cílem je vytvořit všeestranné předpoklady pro seberealizaci jedince. K dosažení těchto cílů slouží tělesná cvičení.

Cíle jednotlivých subsystémů tělocvičné aktivity se liší, prostředek pro jejich dosažení je ale ve všech třech případech stejný, je jím pohybová aktivita. Úkoly, které jednotlivé složky tělesné kultury mají, jsou také stejné. Patří sem úkoly zdravotní, vzdělávací a výchovné. Ke stejnemu dělení se přiklání i Hobza (2010) a Dohnal (2005), podle kterých je potřeba respektovat individualitu jednotlivých subsystémů tělesné kultury a takto k nim přistupovat.

Pohybová aktivita je tedy společným jmenovatelem systému tělocvičné aktivity. Tělocvičná aktivita nefunguje sama o sobě, ale je součástí širšího komplexu tělesné kultury.

Obrázek 2. Systém tělesné kultury



(Zdroj: Hodaň., 2000)

Z obrázku vyplývá, že tělesná kultura je komplexem. Součástí tohoto komplexu je tedy materiální zabezpečení jednotlivých subsystémů tělocvičné aktivity, institucí, které se na tomto poli objevují, vzdělávání v oblasti tělesné kultury, popularizace a propagace komplexu, vědy o tělesné kultuře. Celý systém by nemohl fungovat bez politických intervencí na státní i municipální úrovni.

Je zřejmé, že to, co Evropská charta shrnuje pod jedním pojmem sport, Hodaň dále rozvádí a strukturalizuje na jednotlivé subsystémy s jejich individuálními specifikacemi a odlišnostmi. Vzdělání lze aplikovat i na oblast sociální. Dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních koreluje s rozdělením na sport vrcholový, výkonnostní a sportovní výchovu mládeže, stejně jak jej dělí Hodaň. Devizou tohoto schématu je jednoznačně přehlednost a také je dobře vidět zaměření jednotlivých souborů. Z tohoto členění lze dobře vycházet a také se přímo zaměřit na cíle, které nám sport, tělocvičná rekreace a tělesná výchova přinášejí. Stejně na problematiku nahlíží i Hobza (2010), který tvrdí, že nelze nahlížet na oblast komplexně, protože každý subsystém má svá specifika, cíle a individuální potřeby, které je potřeba respektovat.

## **2.3 Pohybová aktivita a zdraví**

V této kapitole se zaměřím na vztah pravidelné pohybové aktivity a zdraví. K tomu je ale potřeba ujasnit si pojem zdraví. Zdraví je považováno za nejdůležitější externalitní přínos tělesné kultury. Hodaň (2006) se zmiňuje, že zdraví je pro populaci a lidstvo jednou z největších hodnot vůbec. Dle definice World Health Organization (WHO) z roku 1947, je zdraví stav úplné fyzické, duševní a sociální pohody, a ne pouze nepřítomnost nemoci nebo postižení.

Z uvedeného vyplývá, že k problému zdraví je potřeba se postavit komplexně, a ne se zaměřit pouze na zdraví fyzické. Dohnal & Hodaň (2005) se zmiňují, že zdraví se týká celé osobnosti člověka, a proto je nezbytné na vztah člověk, jeho osobnost a zdraví v souvislosti s jeho fyzickou, psychickou a sociální stránkou, nazírat jako na celek.

Hodaň (2006) tvrdí, že jedním z prostředků, který rozvoj osobnosti po stránce fyzické, psychické i sociální umožňuje, je tělesná kultura. Tělesná kultura podle něj utužuje a rozvíjí všechny tři úrovně zdraví.

### **2.3.1 Pohybová aktivita a fyzické zdraví**

Je obecně známo, že pravidelná pohybová aktivita má pozitivní efekt na mnoho aspektů lidského zdraví ve smyslu fyzickém, tedy absence nemoci nebo postižení. Obecný pozitivní efekt tohoto vztahu je již dlouho prokázán. V této kapitole se zaměřím na jeho konkrétní důsledky. Cílovou skupinou je pro mě obyčejný člověk, ne profesionální sportovec, u kterého je zdraví spíše podmiňujícím prvkem než důsledkem. U sportovců může mít naopak příliš intenzivní a dlouhodobá pohybová zátěž často negativní výstup.

Nedostatek pohybové aktivity může v kombinaci s nesprávným životním stylem způsobovat mnoho závažných onemocnění, tzv. civilizačních chorob. Proto lze pohybovou aktivitu chápat i jako prevenci proti nim. Determinantem těchto chorob je kromě genetických předpokladů také pasivní životní styl. Sedavý způsob života zase snižuje energetický výdej. Pokud nedojde k adekvátnímu snížení energetického příjmu, dochází k negativní energetické bilanci a ukládání tuků v organizmu. To může mít za následek výše zmíněné choroby (Stejskal, 2004).

Absence tělesné aktivity v každodenním životě zvyšuje výskyt nadváhy, obezity a mnoha chronických onemocnění, jako jsou kardiovaskulární choroby a diabetes, které snižují kvalitu života. Nedostatek pohybové aktivity má tedy přímý vliv na vznik těchto onemocnění,

která jsou dnes na denním pořádku. Tyto choroby ohrožují život jednotlivců a zatěžují rozpočty zdravotnictví a hospodářství (Bílá kniha o sportu, 2007).

Pravidelná pohybová aktivita je například nedílnou součástí prevence a léčby diabetes mellitus 2. typu. Její vliv má pozitivní dopad na účinnost inzulínu, který je nezbytný pro vstup cukru do buňky. Během pohybové aktivity se zároveň zvyšuje spotřeba energie, a buňky tak přijímají větší množství krevního cukru, bez momentální potřeby tohoto hormonu. I to vede ke snížení celkové hladiny inzulínové potřeby. Pro prevenci a léčení cukrovky je tedy dostatečné množství pohybu nepostradatelné (Bottermann & Koppelwieserová, 2008).

Obrázek 3. Množství diabetiků v ČR v letech 1995-2007

	<b>DM 2. typu</b>	<b>DM 1. typu</b>	<b>Sekundární diabetes</b>	<b>DM celkem</b>
<b>2007</b>	<b>692 074</b>	<b>52 813</b>	<b>10 074</b>	<b>755 000</b>
<b>2006</b>	<b>686 159</b>	<b>51 070</b>	<b>11 299</b>	<b>749 000</b>
<b>2000</b>	<b>599 868</b>	<b>46 446</b>	<b>8 504</b>	<b>654 164</b>
<b>1997</b>	<b>555 883</b>	<b>39 020</b>	<b>5 402</b>	<b>600 306</b>
<b>1975</b>	-	-	-	<b>234 071</b>

(Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR)

Z tabulky je zřejmé, že počet diabetiků v ČR neustále roste. Tento fakt je způsoben jednak lepší diagnostikou tohoto onemocnění, ale také stále větší pohybovou inaktivitou obyvatelstva ČR. Jak bylo uvedeno výše, pravidelná pohybová aktivita je účinnou prevencí tohoto onemocnění, hlavně diabetu 2. typu. Podle aktuálních informací dosáhl v roce 2010 počet diabetiků jednoho milionu, každý desátý Čech tedy trpí tímto onemocněním. Z ekonomického hlediska je důležité, že výdaje na léčbu jednoho pacienta jsou 26 000 Kč ročně, celkově je na léčbu diabetu vynaloženo kolem 2 miliard korun za jeden rok (Pergl, 2010).

Stejskal (2004) dále uvádí, že pravidelná pohybová aktivita pozitivně ovlivňuje také autonomní nervový systém a působí proti stárnutí a nemocem. Dále brání ukládání tuků v cévách. S tím souvisí následné cévní degenerativní onemocnění. Pravidelný pohyb také snižuje krevní tlak a je součástí prevence proti cévní mozkové příhodě. Pravidelná pohybová aktivita aerobního typu je doporučována i pacientům s různými onemocněními dýchacího systému.

Stejskal (2004) dále uvádí, že pohybová aktivita může mít preventivní účinek i při některých nádorových onemocněních. Mezi ně patří zejména rakovina tlustého střeva a rakovina prostaty. U žen může být její pozitivní efekt pozorován také v prevenci rakoviny prsu.

Máček & Máčková (1999) došli k závěru, že vlivem intenzivní pohybové aktivity dochází ke snížení mortality u většiny rizikových faktorů. Zmiňují také, že dostatek pravidelné vytrvalostní zátěže má přímý vliv na délku života. Tímto způsobem může dojít k jejímu prodloužení o 2 až 5 let.

Tělesná aktivita má pozitivní dopad nejen na fyzické zdraví, ale také na psychiku jedince. Pozitivně působí na náladu člověka, stres a celkovou psychickou pohodu (Kravitz, 2002).

### **2.3.2 Psychické zdraví**

Hodaň (2006) uvádí, že prostřednictvím výkonu ve všech subsystémech tělesné kultury dochází ke zvyšování fyzické zdatnosti, a tím utužování a rozvoje fyzického zdraví a fyzické pohody a dosahování pozitivních změn v člověku. Realizace pohybové činnosti probíhá na základě volního úsilí. Zde se propojuje fyzická činnost s psychickou stránkou jedince. S přibývající intenzitou zátěže roste i intenzita volního úsilí. V tomto důsledku dochází k rozvoji vůle jedince. Její vysoká úroveň je charakteristická pro vrcholové sportovce, kteří musejí opakovaně překonávat překážky, již jsou jim v tréninku kladené. Dochází také k rozvoji houževnosti nebo odvahy. Velkým přínosem a vkladem do dnešní hektické doby je také zvýšená schopnost odolávat stresu.

Hobza & Hodaň (2010) toto označují jako psychickou kultivaci. Takto kultivovaný jedinec pak lépe zvládá nároky běžného denního života i života pracovního.

MŠMT (2002) ve svém dokumentu přisuzuje pohybové aktivitě také efekt kompenzační, psychoregulační. Ta umožňuje svými specifickými prostředky snižovat stres, který je na osobnost kladen, a tímto ji uvádět do relaxovaného stavu. Jedním ze stimulantů výše uvedeného jsou i endogenní opiáty, které se při této činnosti vyplavují. Na zvýšené odolnosti vůči stresu se shoduje s Hodaňem, dále také uvádí větší toleranci k deprese.

Stejně se vyjadřuje i Holmes (1993), který tvrdí, že aerobní cvičení významným způsobem snižuje množství stresu, který daný jedinec následně pocítí. Stejně pozitivně působí takto forma cvičení i na deprese. Jedinec pravidelně se věnující pohybové aktivitě je k depresím méně náchylný.

### **2.3.3 Sociální zdraví**

Se sociálním zdravím úzce souvisí pojem socializace, tedy vrůstání jedince do společnosti.

Socializace (z lat. *socialis* = družný, spojenecký) je „*komplexní proces, v jehož průběhu se člověk jako biologický tvor stává prostřednictvím sociální interakce a komunikace s druhými sociální bytostí schopnou chovat se jako člen určité skupiny či společnosti*“ (Velký sociologický slovník 1996, s. 1012).

Pohybové činnosti v tělesné kultuře většinou nejsou provozovány samostatně, ale v rámci skupiny. Při těchto činnostech tedy dochází k sociálnímu kontaktu, a tím ke stimulování sociální stránky osobnosti. Takto stimulovaný člověk se následně projevuje vyšší tolerancí ke svému okolí, velkorysejším řešením běžných problémů denního života. Tito lidé snadněji přijímají autoritu nebo se autoritami stávají, také vykazují vyšší společenskou aktivitu a lepší organizační schopnosti (Hodaň, 2006). MŠMT (2002) souhlasí s Hodaňem a stejně uvádí socializační efekt pohybové aktivity, která není provozovaná izolovaně. Při takto provozované činnosti dochází k tvorbě nových sociálních vztahů, jejich utužování, seberealizaci a poznávání sebe sama prostřednictvím vznikajících prožitků.

Sekot (2006) se zaměřuje na sport a ne na tělesnou aktivitu jako takovou. Tento prvek tělesné kultury vnímá jako nový sociálně kulturní fenomén dneška s velkým množstvím sociálních interakcí a sociálních vztahů. Ty se projevují na všech úrovních sportu, jehož jsou sociální vztahy v celé jeho hierarchii významným znakem.

## **2.4 Výstupy sportu**

O pozitivních zdravotních aspektech pohybové aktivity není pochyb ani mezi laickou veřejností. V této kapitole se zaměřím na vliv sportu a pohybové aktivity na ekonomiku. Budu se zabývat tím, jestli jsou investice do pohybové aktivity jednostranné nebo mají návratnost.

### **2.4.1 Ekonomický výstup**

Pravidelná pohybová aktivity má primárně vliv na kvalitu života daného jedince, sekundárně se pak její vhodná aplikace projevuje i v ekonomice daného subjektu.

Zdravý zaměstnanec může odvádět lepší pracovní výkony, bez absence v práci. To má přímý dopad na jeho ekonomický výkon (Dohnal & Hodaň, 2005). Tento názor se shoduje

s tvrzeními, která ve své publikaci uvádí Hobza, Rektořík et al. (2006), podle kterých má pravidelná pohybová aktivity vliv na snížení pracovní neschopnosti a zvýšení výkonnosti subjektů. Investice do aktivního životního stylu přinášejí jak úspory, tak finance do státního rozpočtu. Hobza, Rektořík et al. (2006) popisují dva typy výstupů investic do tělesné kultury. Prvý typ je ekonomicky přímo měřitelný, lze si zde dosadit konkrétní čísla. Druhým typem je výstup externalitní, jehož výsledky jsou v ekonomickém vyjádření velmi nejisté.

Hobza, Hodaň (2010) uvádějí, že motivem investice do tělesné kultury v oblasti neziskových organizací by primárně neměl být ekonomický přínos jako takový, jak je chybně interpretováno v České republice, ale přínos celospolečenský, tedy externalitní, tak jak k problematice přistupují vyspělé Evropské země. Tímto výstupem jsou především celospolečenské hodnoty, ke kterým patří zlepšení zdraví a kvality života, vzdělání, dovedností, výkonnosti, zdatnosti a jiných.

Hobza, Rektořík et al. (2006) však uvádějí konkrétní ekonomický přínos investic do tělesné kultury. Tyto investice stimulují růst HDP, mají pozitivní vliv na zaměstnanost. Tento fakt je dán vytvářením nových pracovních míst vznikajících vlivem tělesné kultury. Další ekonomický přínos je v oblasti saldo platební bilance a snižující se míry inflace. Ekonomickým stimulem může být také pořádání velkých sportovních akcí.

Novotný et al. (2005) se ve své publikaci vyjadřuje ke vztahu pravidelné pohybové aktivity a tím zlepšení zdraví a následného ekonomického přínosu následujícím způsobem. Pozitivní působení pohybu vede ke snížení pracovní neschopnosti a tím se snižují náklady na pracovní sílu. Na to přímo navazují úspory v čerpání nemocenského pojištění. Dále dochází ke zvýšení výkonnosti daných subjektů v závislosti na snížení právě pracovní neschopnosti. V důsledku výše zmíněného dochází ke snížení nákladů firem na pracovní sílu. V konečném důsledku vedou všechny zmíněné faktory k potencionálnímu snížení ceny daného produktu firmy.

Hobza, Rektořík et al. (2006) se s Novotným v ekonomických přínosech tělesné kultury shodují. Dále uvádějí ještě daňový a devizový přínos investic do tělesné kultury a jejího následného rozvoje, úspory v oblasti zdravotního a sociálního pojištění a celkové úspory ve zdravotnictví v důsledku lepšího zdraví obyvatelstva. Další úspory vidí ve snížení zločinnosti a tím menšího množství vězňů a nákladů na ně, menších nutných investic do drogové problematiky a také menší náklady na invaliditu vlivem lepšího zdravotního stavu v důsledku pohybové aktivity.

## **2.4.2 Externalitní výstup**

Je zřejmé, že ekonomický vliv sportu se vzájemně prolíná s jím přinášenými externalitami, proto je nutné definovat i tuto oblast. Externality jsou hlavním výstupem neziskových a veřejně prospěšných organizací.

Stabile (2008) o externalitách obecně tvrdí, že se jedná o výsledky jednání osob nebo korporací, které zasahují do existenční sféry jiných osob nebo komunit, bez nároku na jakoukoliv zpětnou finanční nebo jinou odměnu za tyto vlivy. Podle Mankiwa (2000) jsou externality výstupním prvkem aktivit jednoho člověka, který zasahuje do blahobytu jiných osob. Tento prvek může mít pozitivní nebo negativní efekt. Proto dělí Mankiw externality na pozitivní a negativní.

### **2.4.2.1 Pozitivní externality**

Andreff, W. & Szymanski, S. (2006) definují pozitivní externality jako kladný dopad sportovní akce na populaci. Mezi tyto pozitivní důsledky patří zejména zdraví a prodloužení života, snížení absence a nemocenské dovolené v práci, sociální integrace a také redukce různých forem sociální patologie.

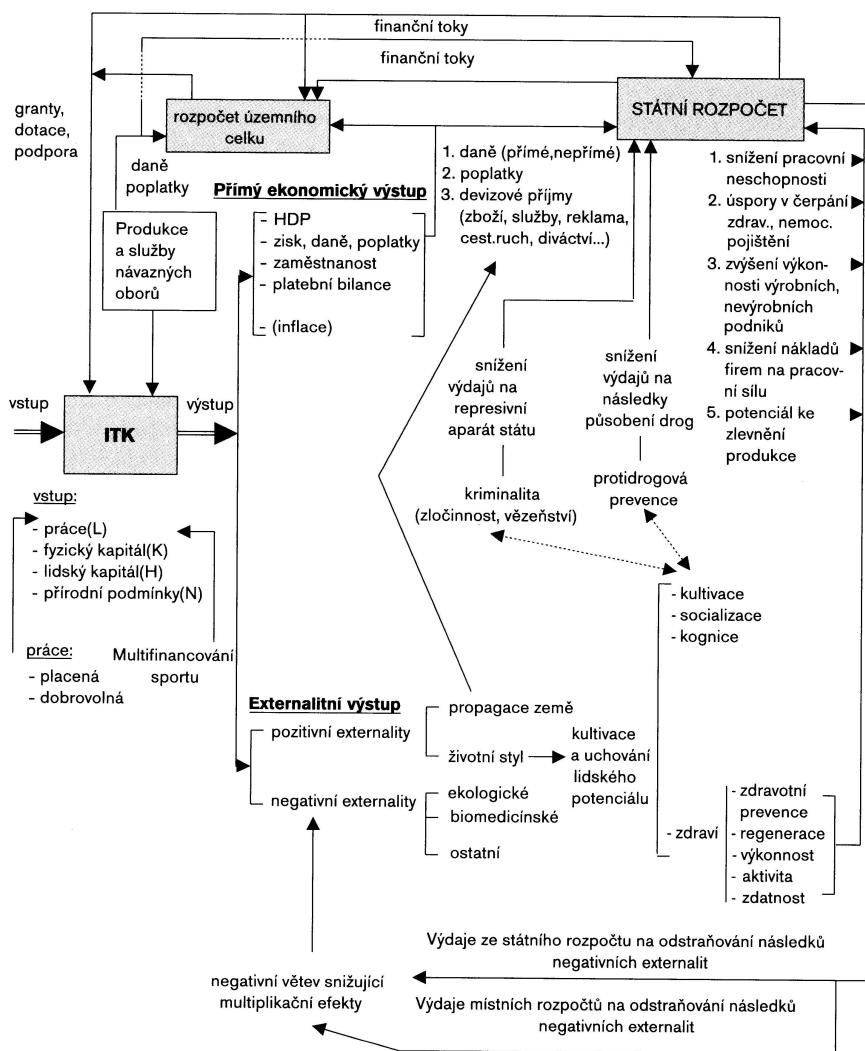
Hobza, Rektorič et al. (2006) nahrazují pojem sportovní akce spojením tělesná kultura a za její hlavní externalitní přínos považují podporu zdraví člověka, formování osobnosti člověka a jeho systému životních hodnot a ideí a také tvorbu a kvalitu sociálních vztahů. Důkladný pohled na tuto problematiku nám nabízí obrázek 4. S tímto schématem souhlasí i Novotný et al. (2005). Z obrázku je zřejmé, že se pozitivní externality přímo propojují s ekonomikou daného státu i samosprávního celku. Hobza & Hodáň (2010) upozorňují, že tělesná kultura není soběstačný a ekonomicky nezávislý celek, proto jsou investice do této oblasti nezbytné. Hlavním důvodem k jejímu podporování jsou právě přinášené externality. Jako nejvýznamnější externalita je obecně vnímáno zdraví.

### **2.4.2.2 Negativní externality**

Jak vypovídá z obrázku 4., plynou z tělesné kultury kromě pozitivních externalit i externality negativní.

Novotný et al. (2005) uvádějí, že negativní externality mají následně negativní vliv i na scénu politickou, sociální, ekonomickou a mají také kulturní důsledky. Tyto negativní externality s sebou tedy přinášejí ekonomické výdaje. Mezi hlavní patří výdaje nutné na napravování škod na životním prostředí. Sem patří například poškození přírodních ploch vlivem lyžařských aktivit. Dalšími náklady jsou také výdaje na nápravu poškozeného zdraví především vrcholovým sportem nebo také nutné finanční kompenzace způsobené nevhodným chováním fanoušků způsobující materiální škody jako příklad ostatních výdajů tělesné kultury.

Obrázek 4. Model ITK v interdisciplinárném pohledu

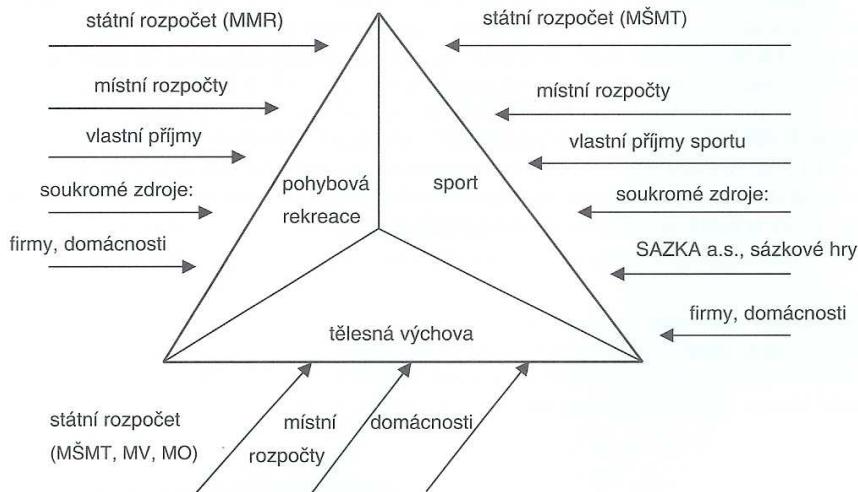


(Zdroj: Hobza, Rektoričk et al., 2006)

## 2.5 Financování tělesné kultury

V této kapitole se zaměřím na to, jakým způsobem je tělesná kultura financována a odkud plynou zdroje do jednotlivých subsystémů tělesné kultury. Přehledně tuto problematiku popisuje obrázek 5.

Obrázek 5. Financování tělesné kultury



(Zdroj: Hobza, Rektořík et al., 2006)

Z uvedeného obrázku vyplývají jednotlivé směry finančních toků do tělesné kultury. Obrázek je vhodný i z hlediska členění tělesné kultury na jednotlivé subsystémy. Do financování tělesné kultury se tedy kromě státu a municipalit zapojují i domácnosti. Hobza & Hodaň (2010) uvádějí, že právě tento sektor je z hlediska financování tělesné kultury nejdůležitější a má na něm největší podíl. Financování tělesné kultury je tedy zajišťováno ze státního rozpočtu a municipálního rozpočtu prezentující veřejné zdroje. Domácnosti a firmy spadají do soukromých zdrojů tělesné kultury. Hobza & Hodaň (2010) se zmiňují, že financování tělesné výchovy je zajišťováno z rozpočtu škol a není tak samostatnou položkou v žádné struktuře. Je tedy součástí finančních prostředků jdoucích do rozpočtů škol z krajů a municipalit jako celku, ze kterého následně sama škola financuje tělesnou výchovu a její infrastrukturu.

Pohybová rekreace a sport je municipalitou podporována dvěma způsoby. Obec vlastní některá sportovní zařízení a ty podporuje přímo ze svého rozpočtu. Další možností ve větších městech v České republice je, že obce vyjadřují finanční podporu některým akcím a

organizacím prostřednictvím grantů. Jedná se o jednu z mála možností jak podpořit tělesnou kulturu na úrovni obce. Vyhlásí-li obec granty, dává veřejnosti na vědomí, že za daných podmínek podpoří některé aktivity a subjekty. Vybrané subjekty a aktivity pak obdrží finanční příspěvek na svou činnost (Novotný, 2000).

Způsobem negrantovým je často podporován sport na vrcholné a profesionální úrovni, kde v tomto systému však záleží především na politických rozhodnutích a ne na předem stanovených kriteriích (Hobza & Hodaň 2000).

## 2.6 Financování sportu na municipální úrovni

V této kapitole se zaměřím na to, jakým způsobem je sport na komunální úrovni, tedy z místních rozpočtů, financován.

V posledním desetiletí dochází k decentralizaci a přenášení odpovědnosti ve sportu a tělovýchově na municipality. Tento trend je shodný s vyspělými Evropskými zeměmi (Hobza & Hodaň, 2010). V oblasti financování profesionálního sportu a sportu pro širokou veřejnost neexistuje v České republice na komunální úrovni jednotné hodnotící kritérium. Každá obec má pro přidělování peněz do této oblasti jinou metodiku. V některých případech se stává, že je velkou měrou podporován vrcholový a výkonnostní sport a na sport pro širokou veřejnost se finančních prostředků nedostává (MŠMT 2002). V tomto dokumentu se také uvádí, že by stát měl k této oblasti zaujmout jasné stanovisko.

Stejně se k problematice systematičnosti tohoto procesu staví i Hobza & Skoumal (2010). Podle nich je přerozdělování finančních prostředků na municipální úrovni neprůhledné bez konkrétních hodnotících kritérií, které by tento proces strukturalizovaly a daly mu jasný rámec. Novotný (2000) dodává, že se u nás oblasti systematické podpory sportu a tělovýchovy nevěnuje mnoho pozornosti a že je u nás z tohoto hlediska zanedbávána. Stejně se vyjadřuje i Ochrana (2005, 125), který připomíná, že „*manažeři veřejných zdrojů stojí permanentně před problémem, které veřejné potřeby kryt prioritně a které již nemohou být z důvodu omezenosti zdrojů uspokojeny.*“

Z uvedeného je zřejmé, že se v České republice na municipální úrovni nevyskytuje universální rámec, který by pomohl odpovědným osobám jasně a systematicky rozdělovat veřejné finanční prostředky způsobem, který by neuváděl tyto osoby v podezření z osobní a účelové preference příslušné sportovní akce nebo organizace. Z těchto důvodů také nemůže žádným způsobem fungovat koncepční práce s dosahováním cílů a rozvoj daných oblastí jako

celku. Lidský faktor je zde neoddiskutovatelný a přináší prostor pro osobní sympatie a lobby, „*jakožto snahy ovlivnit rozhodování veřejných činitelů v legislativě i exekutivě, a to jak na centrální tak na samosprávné úrovní*“ (Laboutková & Vymětal 2010). Díky své neprůhlednosti a nesystematičnosti vede tento systém k důvodným podezřením z jeho manipulovatelnosti.

MŠMT (2002) ve svém dokumentu uvádí, že „*Města ve většině případů nemají potřebné institucionální zázemí a odborníky, kteří by se vedle finančních záležitostí zabývali celkovou koncepcí rozvoje sportu a podíleli se také aktivněji na programech zaměřených na neorganizované účastníky sportu.*“

MŠMT (2002) ve stejném dokumentu apeluje na finanční podporu sportu z obecního rozpočtu v souladu se Zákonem o podpoře sportu (č.115/2001 Sb) ze dne 28. února 2001. Podle tohoto zákona je úloha obcí v této oblasti následující:

- „a) zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- b) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
- c) kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- d) zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.“

Do této problematiky vstupuje svým dokumentem Koncepce státní podpory sportu v ČR schválená dne 9. března 2011 vládou České republiky. V tomto dokumentu se uvádí, že je potřeba dbát na podporu sportu pro všechny z krajských a obecních rozpočtů tak, jak je dán v Zákoně o podpoře sportu, kde ale není výše finančních prostředků na sport jasně definována. Také se zde uvádí, že je potřeba podporovat konkrétní sporty v konkrétních regionech a obcích a směrovat tímto způsobem státní politiku. Vláda České republiky tak apeluje na přepracování Zákona o podpoře sportu a uvádí, že je potřeba jasně definovat úlohu, kterou budou města, obce a regiony hrát na poli financování sportu pro všechny. Na základě tohoto dokumentu také ukládá představitelům měst povinnost vytvářet podmínky pro sportovní činnost na svém území.

Z uvedeného je zřejmé, že žádný dokument ani Zákon o podpoře sportu jasně neukládá obci, jakým způsobem by podpora sportu na municipální úrovni měla fungovat. Vše je pouze v obecných rovinách.

## **2.7 Obec**

V této kapitole se zaměřím na strukturu vedení obce s definováním jejích jednotlivých hierarchických specifik a pravomocí. Z hlediska zaměření práce je uvědomění si této struktury nezbytné.

Sociologický slovník (1996) udává, že obec (ze sociologického významu) je územní společenství, ve kterém dochází k vzájemnému působení a interakci místních obyvatel a institucí při dosahování hospodářských, sociálních a kulturních cílů.

Ve správním významu je obec nejnižší územní a správní jednotka, která má charakter venkovského nebo městského sídla, města nebo vesnice. Z pohledu tématu práce jsou důležité obě klasifikace, protože sport v sobě zahrnuje aspekty sociální i kulturní, je ale potřeba znát také správní definici. K dalšímu pohledu na pojem obec a hlubšímu proniknutí do její struktury nám poslouží Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb.) ze dne 12. dubna 2000.

Podle tohoto zákona je obec základním územně samosprávným společenstvím občanů, který je vymezen hranicí obce. Obec pečeje o všeestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Město Olomouc patří mezi města se zvláštním postavením, tzv. statutární města, kterých je v České republice celkem 16. Dalšími statutárními městy jsou České Budějovice, Karlovy Vary, Plzeň, Kladno, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Most, Havířov, Ostrava a Opava. Obec má dvě formy působnosti. Jedná se o samostatnou působnost a přenesenou působnost. Každá z nich dává obci jiné pravomoci v rozhodování o jejích záležitostech.

### **2.7.1 Samostatná působnost obce**

Obec má vlastní samosprávní funkci. Znamená to, že může k plnění svých úkolů zřizovat různé organizační složky a zakládat právnické osoby. Do oblasti samostatné působnosti spadá také spravování záležitostí obce, které jsou v zájmu její nebo jejích občanů. Jedná se mimo jiné především o uspokojování potřeb ochrany a rozvoje zdraví, výchovy a vzdělávání a také celkového kulturního rozvoje.

## **2.7.2 Přenesená působnost obce**

Vykonává-li obec na svém území státní správu ve věcech stanovených zákonem, jedná se o přenesenou působnost obce. Na tuto činnost obdrží obec příspěvek ze státního rozpočtu. Každá obec je hierarchicky uspořádána a strukturalizována podle jednoho společného schématu. Tyto jednotlivé obecní struktury se liší svým rozhodovacím právem, pravomocemi, obsahem práce a počtem jejich členů. Jsou nazývány orgány obcí.

## **2.7.3 Orgány obce a jejich funkce**

### **2.7.3.1 Zastupitelstvo obce**

Základním obecním orgánem je zastupitelstvo obce. Ve statutárním městě plní funkci zastupitelstva obce zastupitelstvo města. Skládá se ze členů zastupitelstva, jejichž počet je dán velikostí obce. Město o velikosti 50 000 až 150 000 obyvatel má 25 až 45 členů zastupitelstva. Tento orgán působí v následujících oblastech.

Zastupitelstvo obce rozhoduje především o věcech patřících do samostatné působnosti obce. Zastupitelstvo obce dále schvaluje rozpočet obce a má na starosti rozpočtová opatření, schvaluje program rozvoje územního obvodu a územní plán obce. Mimo jiné může také poskytovat peněžité dary na podporu rozvoje kultury, tělesné výchovy a sportu ve výši nad 20 000 Kč, také může zřizovat iniciativní a kontrolní orgány, tzv. výbory. Zastupitelstvo se schází nejméně jedenkrát za 2 měsíce a je usnášeníschopné, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Toto zasedání je veřejné. Tento fakt je důležitý pro průhlednost a důvěru občanů ve vedení města.

### **2.7.3.2 Rada obce**

Rada obce je výkonným orgánem obce především v oblasti její samostatné působnosti. Za výkon rady obce odpovídá zastupitelstvo obce. V rozhodování je tedy provázanost a vzájemná odpovědnost jednotlivých struktur. Tento fakt je důležitý pro jejich vzájemnou kontrolu. Minimální počet členů rady obce je 5, horní hranice je 11 členů. Rada obce je tvořena starostou obce, místostarostou, a dalšími členy rady. Rada obce se schází dle potřeby a její schůze jsou veřejnosti nepřístupné. Tento orgán je usnášeníschopný, je-li přítomna

nadpoloviční většina všech jeho členů. Rada obce zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, má na starosti zřizování odborů obecního úřadu a jmenování jejich vedoucích. Rada obce také zřizuje komise rady obce a jmenuje jejich předsedy a členy, má také na starosti přípravu materiálů pro jednání zastupitelstva.

#### 2.7.3.3 Starosta

Je formálně nejdůležitější a nejreprezentativnější orgán obce, který má na starosti vedení obce. Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek, má v pravomoci svolávání zastupitelstva, dále také připravuje, svolává a řídí schůze rady obce. Ve statutárním městě se tato funkce nazývá primátor.

#### 2.7.3.4 Obecní úřad

Tvoří jej starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obce spadající pod obecní úřad. Ve statutárním městě nese tento orgán název magistrát. Občané obce mají vzhledem k vedení obce a obecním orgánům práva, která mohou uplatňovat a být tak kontrolním mechanizmem a také mohou být iniciátory řešení problémů a mohou navrhovat řešení různých záležitostí.

### 2.7.4 Právo občanů obce

Na zasedání zastupitelstva obce mají občané právo vyjadřovat své stanovisko k projednávaným věcem a vyjadřovat se k návrhům rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce za uplynulý rok. Občané také mohou orgánům obce podávat své návrhy a připomínky, které musí příslušné orgány projednat do 60 dnů od jejich obdržení. Občané se tedy mohou aktivně účastnit vedení obce a podle zákona se vyjadřovat o obecních aktivitách.

Obec je tedy veřejnoprávní korporací a reprezentantem veřejných zájmů. Obec pečeje o všeobecný sociálně ekonomický rozvoj svého územně samosprávného celku, zabezpečuje veřejné služby pro své občany a také je samostatným ekonomickým subjektem - má právní subjektivitu. Z pohledu zaměření této bakalářské práce je důležité, že obec musí mít určitou

finanční suverenitu. Obec má právo hospodařit podle vlastního rozpočtu a také může přímo či nepřímo ovlivňovat růst ekonomického potenciálu svého území.

Po prostudování této kapitoly jsou struktury ve městě jasné. Toto je potřeba vzhledem k zaměření práce.

## **2.8 Organizační schéma města Olomouce**

V čele statutárního města Olomouc je primátor Martin Novotný. Samospráva města je dále tvořena pěti náměstky a Radou města Olomouce, která má jedenáct členů. V rámci tohoto orgánu působí 13 odborných komisí. Každá komise má svého předsedu a tajemníka. Patří sem komise pro sport a tělovýchovu a také komise pro výchovu, vzdělávání a využití volného času, dále zde působí i dopravní komise, kulturní komise, bytová komise a jiné. Komise jsou poradní a iniciativní orgány rady města. Počet členů komise je 9. Dalším orgánem města je Zastupitelstvo města Olomouce se svými 45 členy.

Na magistrátu města se nacházejí jednotlivé odbory, kterých je celkem dvacet. Tyto odbory spravují náměstci primátora, primátor a jeho tajemník. Jednotlivé odbory se dále člení na oddělení. Oddělení sportu spadá do kompetence Odboru vnějších vztahů a informací.

## **3. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE**

### **3.1 Hlavní cíl**

Cílem práce je na základě teoretických východisek analyzovat systém rozdělování finančních prostředků ve městě Olomouc na sport a sportovní akce a uceleně zpracovat, třídit a analyzovat tuto problematiku.

### **3.2. Dílčí cíle**

V případě neuspokojivého stavu systému financování je dílčím cílem navrhnout model, který by problematiku řešil. Dílčím cílem je také zjistit míru spokojenosti obyvatel města Olomouce s pořádáním sportovních aktivit v této lokalitě prostřednictvím dotazníku.

Z výše uvedených cílů vyplynuly následující úkoly:

- studium odborné literatury
- analýza rozpočtu města Olomouce
- popis jednotlivých grantových programů města Olomouce v oblasti sportu
- analýza způsobu rozdělování financí přidělených na sport

Po zpracování práce by mělo být možné formulovat odpovědi na následující otázky:

1. Je finanční podpora sportu v Olomouci dostatečná?
2. Jsou přidělované finanční prostředky v jednotlivých oblastech sportu adekvátní jejich významu pro společnost?
3. Má finanční podpora sportu v Olomouci jasná a přehledná pravidla?

## **4. METODIKA**

Ve své práci vycházím především ze studia dat a pramenů poskytnutých magistrátem města Olomouce. Z těchto zdrojů jsem získal cenné informace o rozpočtu města Olomouce jako celku a také o rozpočtu dílčích programů v oblasti sportu.

### **4.1 Použité metody**

Z metod jsme upotřebil především historickou metodu, která vychází ze sběru a třídění datových informací. K tomu je potřeba provést analýzu primárních a sekundárních dat v těchto oblastech:

- rozpočet města
- grantová politika
- grantová pravidla

Při zpracování dat byly použity základní statistické postupy ke zhodnocení a srovnání jednotlivých výsledků, které byly následně prezentovány ve formě grafů a tabulek, jež umožní přehledné a jasné vystižení situace.

Další požitou metodou byla anketa, která je formou sociologického výzkumu. Anketa měla kvantitativně kvalitativní charakter a posloužila k zjištění spokojenosti obyvatel města Olomouce s pořádáním sportovních akcí ve městě.

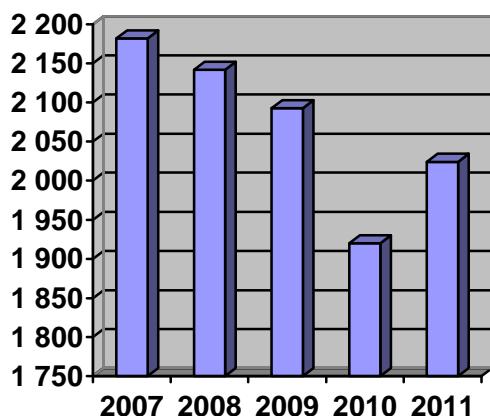
## **5. VÝSLEDKY**

### **5.1 Rozpočet města Olomouce**

Statutární město Olomouc sestavuje rozpočet na kalendářní rok dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů 250/2000 Sbírky ze dne 7. července 2000. Příjmy městského rozpočtu plynou především z daně z příjmu fyzických osob, právnických osob, daně z přidané hodnoty a daně z nemovitosti. Tyto příjmy se na rozpočtu města z dlouhodobého hlediska pohybují kolem 50%. Další velké příjmy poskytují především poskytované služby a poplatky, velkou měrou se na rozpočtu města podílejí také přijaté dotace, ty dosáhly v letošním roce částky 383 milionů Kč. Celková výše finančních prostředků, se kterou město Olomouc hospodaří v roce 2011, je 2 024 milionů Kč.

Obrázek 6.

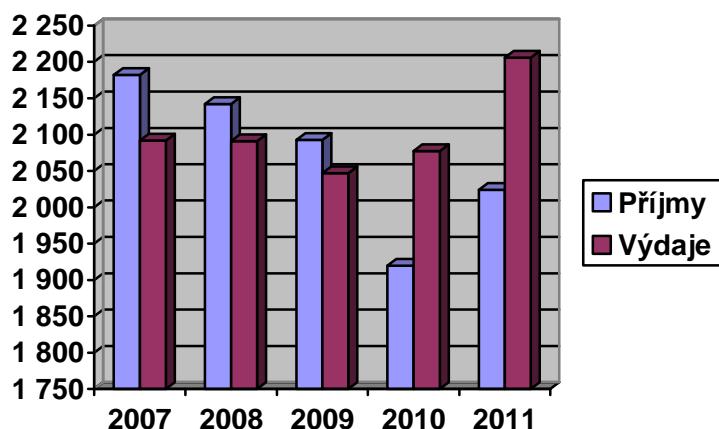
Vývoj rozpočtu města Olomouce v letech 2007 - 2011



Hlavními výdaji v rozpočtu města Olomouce jsou provozní výdaje odborů. Ty si v letošním roce vyžádaly investice ve výši 969 milionů Kč včetně odboru školství a vnějších vztahů a informací, kam patří i financování sportu. Objednávky veřejných služeb si v letošním roce vyžádaly 485 milionů Kč. Příspěvkové organizace letos hospodaří s částkou 173 milionů Kč. Druhým největším výdajem z rozpočtu jsou investice ve výši 427 milionů Kč. Celkem město Olomouc v roce 2011 prohospodaří 2 206 milionů Kč. Rozpočet tak bude v letošním roce ztrátový.

Obrázek 7.

Poměr příjmy/výdaje města Olomouce v letech 2007 - 2011

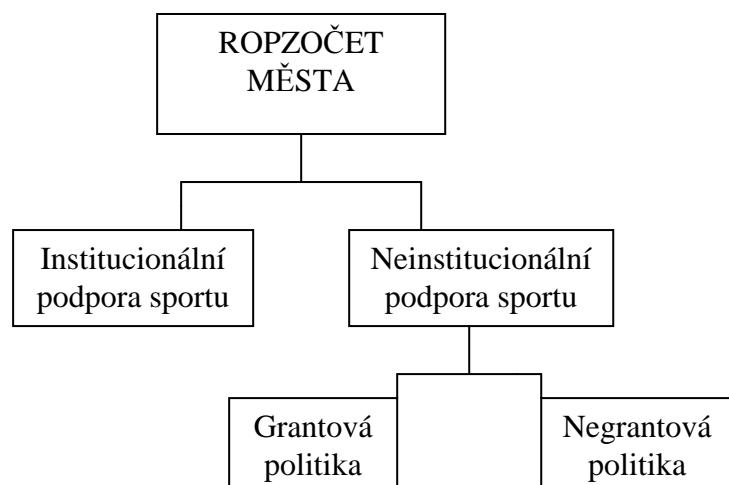


Z obrázku je zřejmé, že město bude v roce 2011 hospodařit s mírně deficitním rozpočtem. Tento fakt je však kompenzován dobrým hospodařením v předchozích letech, kdy naopak převyšovaly příjmy nad výdaji.

## 5.2 Financování sportu v Olomouci

Statutární město Olomouc podporuje sport na několika úrovních. Město investuje finanční prostředky do objektů, které má ve vlastnictví. Tyto stavby podporuje město ze svého rozpočtu přímo prostřednictvím institucionální podpory. Neinstitucionálně pak město podporuje vrcholový sport, výkonnostní sport a sport pro všechny prostřednictvím grantové a negrantové politky.

Obrázek 8. Struktura financování sportu v Olomouci



## **5.2.1 Institucionální podpora sportu**

Z městského rozpočtu jdou přímé finanční příspěvky do institucionální podpory sportu. Tímto způsobem město financuje objekty, které má ve vlastnictví. Těmito objekty jsou zimní hokejový stadion a plavecký stadion. Obě stavby jsou nedílnou součástí kulturního a sportovního vyžití ve městě. Zvýšené investice do plaveckého stadionu v posledních letech lze přičíst rekonstrukcím, které zde pravidelně přes léto probíhají a přispívají ke zvýšené spokojenosti jeho uživatelů. U zimního stadionu je situace podobná. Investuje se především do zázemí stadionu k většímu komfortu hráčů i fanoušků.

Obrázek 9.

Rok	Plavecký stadion	Zimní stadion
<b>2007</b>	9 800 090	8 000 000
<b>2008</b>	10 000 000	10 000 000
<b>2009</b>	9 000 000	11 000 000
<b>2010</b>	17 000 000	13 000 000
<b>2011</b>	16 200 000	14 000 000

## **5.2.2 Neinstitucionální podpora sportu**

### **5.2.2.1 Negrantová politika**

Tímto způsobem podporuje město Olomouc ze svého rozpočtu každý rok 6 vybraných organizací, tzv. Vlajkových lodí, které reprezentují město na vrcholné úrovni. Mezi tyto organizace patří: Hokejový klub HC Olomouc, Atletický klub Olomouc, Dámský házenkářský klub Zora Olomouc, Volejbal žen SK UP Olomouc a od roku 2007 mezi tyto sporty přibyl i fotbalový klub 1. HFK Olomouc.

Obrázek 10.

rok	SK UP	Zora	HC Olomouc	Atletický klub	1. HFK
<b>2007</b>	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	
<b>2008</b>	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 000 000
<b>2009</b>	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 000 000
<b>2010</b>	1 500 000	1 500 000	2 500 000	1 500 000	1 500 000
<b>2011</b>	1 500 000	1 500 000	2 500 000	1 500 000	1 500 000

Celkem tedy nyní putuje do vrcholového sportu přímo 8,5 milionů Kč. Oproti roku 2007 došlo k navýšení financí do vrcholového sportu o 2,5 milionů Kč. Fotbalový klub 1. HFK Olomouc nebyl před rokem 2007 v rozpočtu města veden jako samostatná položka. Zajímavý je postoj města Olomouce k hokejovému klubu HCO. V roce 2009 došlo k navýšení podpory o 1 milion korun.

Mezi tzv. Vlajkové lodě je počítán i fotbalový klub SK Sigma Olomouc a. s.. SK Sigma Olomouc byla převedena na akciovou společnost v roce 1995. Základní kapitál této společnosti je 184 milionů Kč a statutární město Olomouc je zde druhým největším akcionářem s 34,2 % podílem. Základní kapitál Sigmy Olomouc je z rozpočtu města navyšován. V letošním roce byla investice do Sigmy Olomouc ve výši 8 milionů Kč. Město plánuje navýšit základní kapitál o dalších 25 milionů Kč.

#### 5.2.2.2 Grantová politika

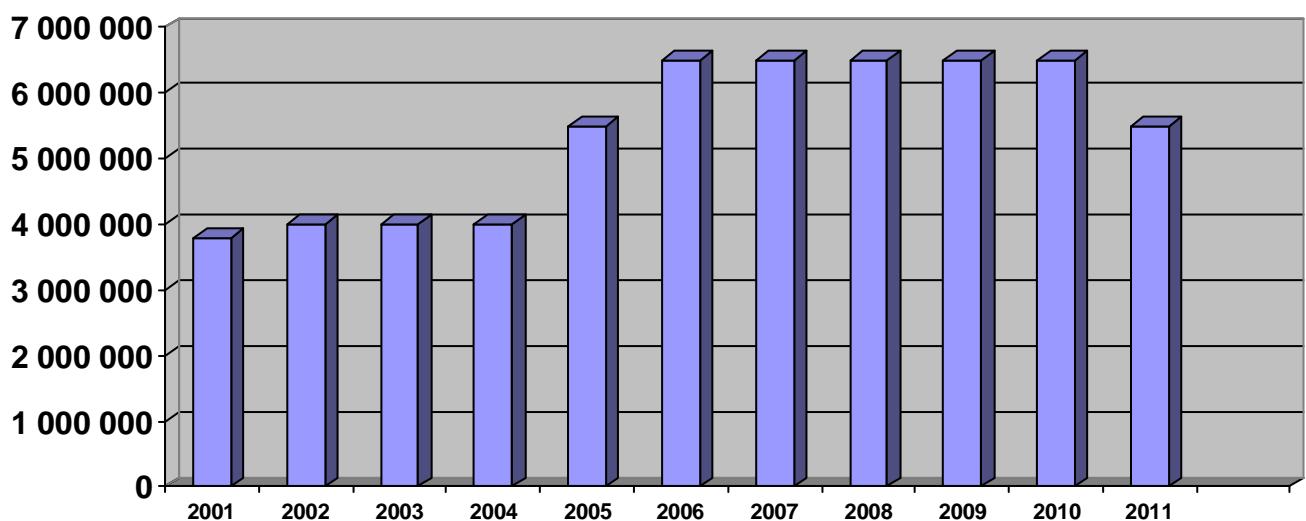
O granty neboli podporu nemůže zažádat pouze příspěvková organizace založená statutárním městem Olomouc nebo příspěvková organizace založená stejným subjektem. Město Olomouc poskytuje podporu především v oblasti veřejně prospěšné činnosti, podnikání v oblasti prospěšné pro město a v oblasti sociální a humanitární pomoci. Z tohoto hlediska město specifikovalo podporu na tyto oblasti: sociální sužby a humanitární pomoc, prevence negativních sociálních jevů, sport a tělesná kultura, cestovní ruch, tvorba a ochrana životního prostředí, kultura, bezbariérové úpravy a drobné veřejné projekty. V oblasti sportu poskytuje město Olomouc finanční podporu na činnost sportovních organizací a pořádání sportovních akcí.

#### Granty na činnost

V letošním roce poskytlo město Olomouc na činnost organizací, reprezentujících vrcholový a výkonnostní sport v Olomouci částkou 5,5 milionů Kč. Z této částky putuje 250 000 Kč na uspořádání jednotlivých sportovních akcí. O podporu v této oblasti se přihlásilo celkem 120 žájemců, z nich bylo 112 úspěšných. Na podporu dosáhlo 77,5 % žadatelů. 22,5 % bylo neúspěšných. Celková částka, o kterou bylo zažádáno, dosáhla 21 032 000 Kč. Poptávka po podpoře byla tedy čtyřnásobně vyšší, než byl její konečný stav. Tímto způsobem byla poptávka uspokojena z 25 %. Z obrázku 9 vyplývá, že k největšímu

zvýšení příspěvků došlo mezi lety 2004 a 2006, kdy dosáhla výše podpory na sport částky 6,5 milionů Kč. V letošním roce tato částka klesla oproti předchozím rokům o celý 1 milion Kč. Největší částku 660 000 Kč na svou činnost obdržel Sportovní klub Olomouc Sigma Moravské železárny, z toho 375 000 Kč putuje do oddílu mládežnické kopané a 200 000 do oddílu baseballu. Podporu 220 000 Kč dostal v letošním roce oddíl TJ STM Olomouc na rozvoj a růst olomoucké mužské házené. Finanční podporu 200 000 pak obdržel veslařský klub Olomouc, sportovní organizace TJ Milo Olomouc a oddíl kanoistiky při sportovním klubu UP Olomouc. S částkou přesahující 100 000 Kč pak může počítat už jen 8 klubů.

Obrázek 11.



#### Granty na uspořádání jednotlivých sportovních akcí

Na tuto oblast město letos vyčlenilo celkem 250 000 Kč. Celkový požadavek na uspořádání jednotlivých sportovních akcí byl ve výši 4 765 260 Kč. O podporu se přihlásilo celkem 40 organizací. Z tohoto projektu dosáhlo na finanční podporu celkem 12 organizací. 20 organizací bylo úplně odmítnuto, zbylých 8 bylo buď přesunuto do jiné projektové struktury s žádostmi do 5 000 Kč, nebo nebyl poskytnut příspěvek z důvodu podpory mateřské organizace z prostředků na celoroční činnost. Bylo tedy uspokojeno 30 % žádostí. Celková rozdělená částka překročila původní plán o 20 000 Kč na konečných 270 000 Kč. Největší finanční podporu obdržel Figure skating Olomouc na pořádání mezinárodního

závodu ve výši 30 000 Kč. V loňském roce o podporu v této oblasti požádalo 33 organizací, rozdělená částka činila 330 000 Kč.

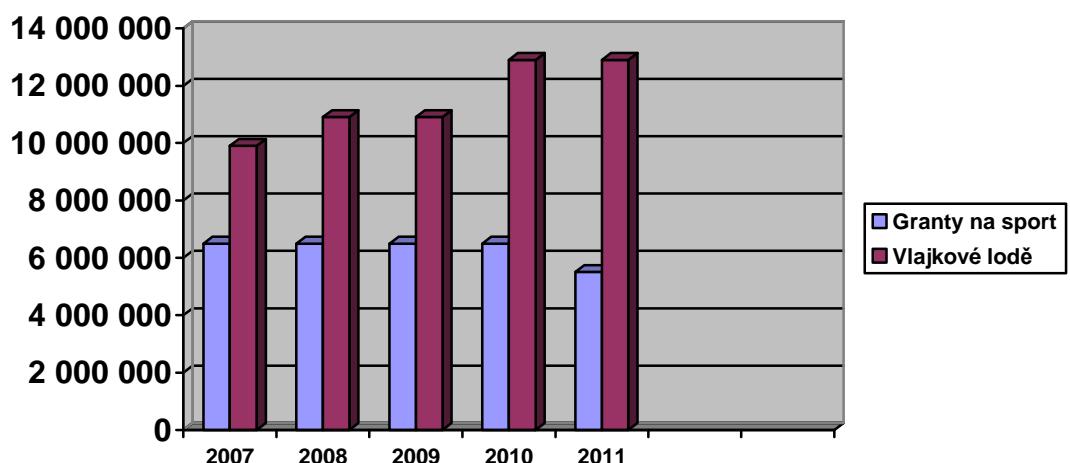
Obrázek 12. Přehled akcí žádajících o podporu na z grantové politiky

Název akce	Název akce
Mezinárodní fotbalový halový turnaj žen	Účast cvičenců na Světové gymnaestrádě 2011 ve švýcarském Lausane
Olomoucká padesátka - veřejný závod horských kol 2011	XIII. ročník pohárové soutěže v požárním sportu
Cyklistický camp 2011	Pořádání sportovní akce "TOHATSU Fire Cup"
Mezinárodní turnaj mladších žáček v házené	SILVA O'camp 2011 – orientační běh
17.ročník mezinárodního závodu "Memorial Pavla Romana" – Figure Skating	Kokina běh - dětský závod
Mezinárodní fotbalový turnaj přípravek - PRIMÁTOR CUP 2011	Mega Sam Cup 2011 – sportovní aktivity mládeže
Lyžařské běžecké a cyklistické tratě Nízký Jeseník	Mezinárodní turnaj v kopané pro žáky
Využití volného času mládeže sportovní činností ve sportovních kempech – Fotbal budoucnosti	Seriál veřejných lyžařských závodů CITY RODINA 2011
Mistrovství ČR ve freestyle bruslení 2011	Letní hokejová škola
ITS CUP 2011 – tenisový turnaj	Czech Open 2011- mezinárodní turnaj v kickboxingu
Fotbalový turnaj pro Afriku	Olomoucké šachové léto
Junior Football Cup 2011	Uspořádání turnaje v házené mužů, účast oddílů v soutěžích
Výstup na dva osmitisícové vrcholy v Pákistánu a následná prezentace expedice	Volejbalový turnaj
Běh s Klokanem	Mezinárodní turnaj v taekwondoru Scorpions Cup 2011
Sportovní ozdravně – rekondiční pobyt pro klienty Klíče - centra sociálních služeb, p.o.	Podpora reprezentantů na světové gymnaestrádě "WG 2011" v Lausanne
Mistrovství ČR plavání s ploutvemi - pořadatelství soutěže v Olomouci	Vyhlašení nejlepších kanoistů ČR roku 2011
Den pro zdraví aneb cvičí celá rodina	MČR žáků, 59. ročník Hanáckého slalomu a pohár 17. listopadu
2. ročník mezinárodního mistrovství ČR akademiků ve stolním tenise	Pořádání MČR družstev žáček, dorostenek a žen v judu
47.ročník Celostátních sportovních her sluchově postižených žáků	TJ MILO Olomouc - pořádání sportovních akcí 2011
Studentská míle 3.5.2011	Czech Cycling Tour 2011,Mistrovství České a Slovenské republiky v silniční cyklistice
II. ročník Memoriálu Jardy „Bachy,, Stratila turnaje v malé kopané	

## Ostatní formy podpory

Podpora vrcholového sportu, tzv. Vlajkových lodí, dále pak rekreačního a výkonnostního sportu jsou hlavní formy podpory sportu v Olomouci. Organizace mohou dále zažádat o příspěvky na projekty nepřesahující výši 5 000 Kč, které jsou v kompetenci odboru školství. Tato forma podpory se nevztahuje už jen na oblast sportu, ale patří sem i projekty z oblasti kultury a jiné. Město Olomouc také podporuje významné akce pořádané na jeho území přímou formou. Tímto způsobem letos přispěje na pořádání Olympiády dětí a mládeže částkou 500 000 Kč. Podporu lze také získat prostřednictvím malých projektů a nespecifikovaných akcí.

Obrázek 13. Vývoj podpory vrcholového sportu v Olomouci a grantové politiky

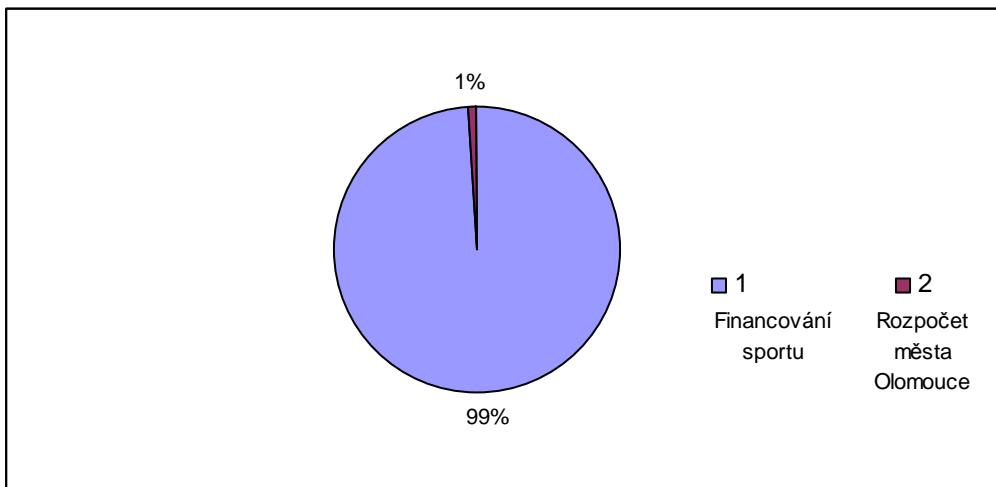


Je zajímavé sledovat vývoj finančních toků směřujících do oblasti vrcholového sportu a grantové podpory sportu, jak uvádí obrázek 10. V oblasti vrcholového sporu byl přičten i celkový kapitál města Olomouce do SK Sigma Olomouc, který byl podělen počtem roků od vstupu města jako akcionáře do tohoto subjektu. Jedná se tak o částku 3 900 000 Kč ročně. Je zřejmé, že zatímco podpora reprezentativních a divácky atraktivních subjektů města má tendenci stoupat, podpora výkonnostního sportu a sportu pro všechny z grantového systému má tendenci stagnující nebo v posledním roce dokonce tendenci klesající.

Z obrázku 11. je vidět procentuelní podíl finančních prostředků jdoucích do sportu z rozpočtu města Olomouce v neinstitucionální oblasti. Je zřejmé, že do sportu jde 1 %

finančních prostředků. Tento fakt je však umocněn velkými investicemi do oblasti vrcholového sportu, tzv. Vlajkových lodí.

Obrázek 14. Rozpočet města a financování sportu



### 5.2.3 Jednotlivé kroky podpory v oblasti sportu

Pokud se subjekt rozhodne čerpat finanční podporu od města Olomouce, musí se nejprve zaregistrovat a poté vyplnit elektronickou žádost na stránkách města Olomouce.

O podporu je možné žádat v těchto oblastech: sociální služby a humanitární pomoc, podpora projektů pro sociální služby a humanitární pomoc, podpora bezbariérového přístupu v objektech které nejsou v majetku města a ve kterých jsou poskytovány služby obyvatelům města, kultura, cestovní ruch, využití volného času dětí a mládeže, drobné veřejně prospěšné aktivity s výší příspěvku do 5000 Kč, tvorba a ochrana životního prostředí, podpora projektů z EU a jiných veřejných zdrojů, podpora mimořádných aktivit – malé projekty, prevence kriminality sociální patologie a primární prevence drogových závislostí a projekty v oblasti sportu. Standardně je termín pro zadání žádostí od 1. prosince do 5. ledna. U některých projektů se může lišit. Například v programu prevence kriminality je termín odevzdání od 22.11. do 17.12., tedy necelý měsíc, pokud chce subjekt žádat o finance z oblasti drobné veřejné projekty do 5 000, může tak činit celý rok, avšak do vyčerpání finančního limitu na tuto oblast. V případě vyplňování žádosti se zájemce řídí Pravidly pro poskytování podpor statutárním městem Olomouc, platných od 15. 11. 2007.

Při poskytování podpory jsou důležité následující body:

- 1, celoroční aktivita daného subjektu žádajícího o podporu
- 2, celkový počet členů a osob pod 18 let
- 3, dosažené úspěchy nadregionálního významu

Kritéria pro výběr dle pravidel pro podporu jsou tato:

- 1, celkový počet členů organizace nebo účastníků projektu
- 2, počet dětí a mládeže do 18 let
- 3, přínos pro město Olomouc

Základním předpokladem pro posuzování všech žádostí je přínos pro město Olomouc. Tento pojem však není blíže specifikován. Po seznámení s těmito náležitostmi vstupuje žadatel do elektronické podoby žádosti. Odeslaná žádost je projednávána příslušnou komisí rady města Olomouce, v případě sportu se jedná o komisi pro sport a tělovýchovu. Komise také navrhuje velikost finanční podpory dané akce, kterou poté předloží radě města, která se jejími doporučeními většinou řídí. V letošním roce tak rada města akceptovala všechny návrhy sportovní komise, ve třech případech pak došlo k navýšení částky o 10 000 Kč. Pokud subjekt s žádostí o finanční podporu uspěl, je povinen následně informovat o úspěchu realizace celého projektu dle pravidel o vyúčtování podpory, v nichž mimo jiné dokládá informace o realizaci celé akce a jejím úspěchu včetně vyúčtování.

Z uvedeného je zřejmé, že celý proces přidělování grantů je ovlivněn výhradně lidským faktorem. Rozhodování o tom, který návrh dostane přednost před jiným, nemá svá jasná pravidla. V rozhodování je velký prostor pro osobní sympatie, lobby a politické zákulisní spekulace. To vyplývá i z vyjádření mnou osloveného dlouholetého člena sportovní komise Mgr. Pavla Kvapila (osobní komunikace 5.1. 2011). Podle něj chybí jasná pravidla, kterými by se komise pro sport a tělovýchovu mohla řídit, a tím byl eliminován lidský faktor v rozhodování o přidělení finanční podpory. Komise většinou přiděluje granty automaticky na základě schválených žádostí z minulých let. Pokud subjekt s žádostí o finanční podporu již v minulosti uspěl, může s finanční podporou města počítat i v následujících letech. Tímto způsobem jsou pak znevýhodněny nové projekty, účastnící se grantového systému. Grantový systém má velký význam především v oblasti podpory sportovních akcí.

### **5.3 Návrh koncepce financování sportovních akcí**

Ve městě Olomouc jdou na rozvoj vrcholového sportu, tzv. Vlajkové lodě, zvláštní prostředky přímo z rozpočtu města. Tyto prostředky jsou rozdělovány každý rok automaticky. Toto tvoří jednu složku podpory sportu městem Olomouc. Další finanční prostředky jsou rozdělovány na základě grantového systému, tzv. granty v oblasti sportu. Zde se nachází dva podsystémy. První podsystém je celoroční činnost organizací, druhým podsystémem je uspořádání jednotlivých sportovních akcí. Ani v jednom subsystému neexistuje dokument, s jasnými cíly, programy a pravidly, který by celý systém zprůhlednily a strukturalizovaly. To je podle Ochrany (2005) nezbytné.

Je nutné, aby se grantová politika řídila koncepčními pravidly, která budou respektovat cíle, účely a programy, které chce obec naplňovat. Jiná pravidla povedou k tomu, že bude rozvojový program příliš obecný. Cíle a programy si musí každá obec stanovit na základě svých historických kulturních a individuálních kritérií. Toto pak může obcím a příslušným rozhodovacím orgánům sloužit jako opěrný argumentační prvek o přidělené finanční podpoře a také manuál pro její přidělení této podpory. ([www.rozvojobci.cz](http://www.rozvojobci.cz))

Hobza & Skoumal (2010) uvádějí, že je nezbytné stanovit hodnotící kritéria a indikátory, které budou šablonou při přidělování grantů. Ve stávajícím případě je tomu tak, že rozhodování probíhá na základě doporučení sportovní komise, proto rozhodnutí nemusí být vždy nejvhodnější. Doporučovaným stavem je vyjádřit cíle, programy, kritéria a indikátory které následně pomohou lépe a průhledněji rozdělit finanční prostředky z grantové politiky.

#### **5.3.2 Návrh modelu grantové politiky**

V této kapitole se pokusím nastínit možný návrh grantového modelu rozdelení finančních prostředků v oblasti sportovních akcí ve městě Olomouc na základě metody CUA (Cost Utility Analyse), neboli nákladově užitkové metody. Otrusínová & Kubíčková (2011) vidí hlavní výhody této metody v tom, že na straně výstupů lze použít i jiné kvantifikátory než finanční. To má za následek, že lze lépe sledovat cíle a účely, které stojí za investičním vstupem. Předpoklady, které vedou k užití této metody, jsou jasné definování vstupních nákladů a výstupních užitků, možnost jejich jasného měření a vyjádření a stanovení

optimálního stavu. Touto problematikou se zabývá také Ochrana (2005), Hobza & Hodaň (2010) nebo Hobza & Skoumal (2010).

Z předchozích kapitol je zřejmé, že nejprve je potřeba stanovit si cíle.

#### A, Cíle

Na základě zkušeností z minulých let byly v oblasti podpory sportovních akcí v Olomouci definovány tyto cíle:

- 1, Podpora akcí vrcholového sportu
- 2, Podpora sportovních akcí s důrazem na účast široké veřejnosti
- 3, Podpora akcí respektujících trendy ve vývoji volnočasových aktivit

Obrázek 15.

Číslo cíle 1	Kritérium		
	Číslo kritéria 1	obsah	měřící jednotka/počet diváků/sportovců
	Podpora vrcholových akcí ve městě za účelem jeho zatraktivnění a diváctví		

Obrázek 16.

Číslo cíle 2	Kritérium		
	Číslo kritéria 1	obsah	počet účastníků
	Podpora akcí, kterých se může účastnit olomoucká veřejnost		

Obrázek 17.

Číslo cíle	Kritérium		
	Číslo kritéria	obsah	měřící jednotka %
3	1	Akce respektující trendy ve vývoji volnočasových aktivit	

## B, Programy

Výše uvedené cíle jsou východiskem pro stanovení výdajových programů. Tyto programy hlouběji definují stanovené cíle.

### Cíl 1: Podpora akcí vrcholového sportu

Programy k naplnění cíle: - podpora různých vrcholných sportovních akcí na území města Olomouce

### Cíl 2: Podpora sportovních akcí s důrazem na účast široké veřejnosti

Programy k naplnění cíle: - podpora akcí zaměřených na zdraví a podporujících uvědomění si zdravého životního stylu

- podpora akcí zaměřených na zvýšení fyzické zdatnosti
- podpora akcí zaměřených na socializaci jedince
- podpora otevřených turnajů

### Cíl 3: Podpora akcí respektující trendy ve vývoji volnočasových aktivit

Programy k naplnění cíle:

- od výkonu k prožitku
- od tradičních aktivit k netradičním
- od kolektivního k individuálnímu
- respektování módních trendů v oblasti volného času
- do města k přírodě

Obrázek 18. Převod jednotlivých ukazatelů na normalizované hodnoty

G	N	Nsf	Aú	Av	H	Pú	D	N/AU
Váha ukazatele	0,25	0,1	0,25	0,05	0,05	0,15	0,05	0,1

G...číslo grantu

N...grantový finanční požadavek na akci

Nsf...podíl samofinancování akce po přidělení dotace

Aú....aktivní účast (počet sportujících - indikátor efektivnosti)

Av...aktivní vstup (počet aktivně sportujících z vybraných skupin – mládeže, senioři)

H...čas trvání aktivního pohybu sportujících v minutách

Pú...pasivní účast – diváci (indikátor účelnosti)

D...počet dobrovolníků (indikátor efektivnosti)

N/AU...náklady na jednoho aktivního sportujícího (indikátor účelnosti)

Vyhodnocení: Nejvhodnější hodnota z více grantů je rovna 1 (u nákladů bude nejnižší částka rovna 1, u počtu diváků bude naopak nejvyšší číslo rovno 1), ostatní hodnoty jsou potom dány podílem k 1 tak, aby byly vždy menší než 1 a poté násobeny procentuelní váhou ukazatele. Konečný součet jednotlivých hodnot nám následně určí nejvhodnější granty dle námi stanovených kriterií.

### Aplikace modelu v praxi

Model byl v praxi aplikován na 4 tradiční žadatele o granty na sportovní akce. Zde je stručná charakteristika jednotlivých projektů.

#### 1. Projekt

Figure skating club Olomouc - 17. ročník mezinárodního závodu Pavla Romana

Jedná se o tradiční sportovní akci pořádanou na Olomouckém zimním stadionu s mezinárodní účastí organizovanou místním krasobruslařským klubem. V tomto roce se koná již 41. ročník závodu, kterého se účastní závodníci z celého světa. Součástí akce je i divácky atraktivní závěrečná exhibice.

## 2. Projekt

### Cyklo Kaňkovský – Olomoucká padesátka

Tradiční závod horských kol pořádaný v Dolanech u Olomouce, s kvalitním závodním obsazením. Součástí závodu je i doprovodný program pro celou rodinu.

## 3. Projekt

### Sportovní Klub Taekwondo Scorpions Olomouc o.s. - Mezinárodní turnaj v taekwondu Scorpions Cup

Jde o tradiční Olomoucký turnaj konaný ve sportovní hale UP Olomouc, kerého se účastní závodníci z 5 zemí Evropy.

## 4. Projekt

### Zdeněk Albert - Hepa Blade Nights Olomouc

V posledních letech tradiční akce součástí letní sezóny v Olomouci. Jedná se o vyjížďku na in – line bruslích po olomouckých silnicích, kdy je zajištěn bezpečný průjezd celého pelotonu za pomocí policie, které se každoročně účastní stovky bruslařů. Akce je během jedné sezóny konána čtyřikrát.

Obrázek 19. Tradiční projekty, které se účastní grantové politiky

Název grantu	Projekt	Náklady
Figure skating club Olomouc – 17 ročník mezinárodního závodu „Memorial Pavla Romana“	P1	350 000 Kč
Cyklo Kaňkovský – Olomoucká padesátka – veřejný závod horských kol 2011	P2	700 000 Kč
Sportovní Klub Taekwondo Scorpions Olomouc o.s. - Mezinárodní turnaj	P3	120 000 Kč

v taekwnodu Scorpions Cup		
Zdeněk Albert - Hepa Blade Nights Olomouc 2010	P5	10 000 Kč

Obrázek 20.

G	N	Nsf	Aú	Av	H	Pú	D	N/AU
P1	250 000	100 000	50	20	80	100	15	5000
P2	200 000	500 000	1 000	200	150	15 000	30	200
P3	60 000	60 000	325	150	4,5	500	30	185
P4	10 000	10 000	500	250	60	X	X	20
Váha ukazatele	0,25	0,1	0,25	0,05	0,05	0,15	0,05	0,1

Obrázek 21. Výpočet normalizovaných hodnot a celkového užitku grantu:

G	N	Nsf	Aú	Av	H	Pú	D	N/AU	Výsledná hodnota užitku
P1	0,04	0,2	0,05	0,08	0,53	0,0066	0,5	0,004	0,09939
P2	0,05	1	1	0,8	1	1	1	0,1	0,6625
P3	0,166	0,12	0,325	0,6	0,03	0,033	1	0,108	0,23155
P4	1	0,02	0,5	1	0,4	X	X	1	0,547
Váha ukazatele	0,25	0,1	0,25	0,05	0,05	0,15	0,05	0,1	

Vyhodnocení:

Pro lepší výpočet jsou výsledné hodnoty užitku vynásobeny 100. Následně dostaneme tyto hodnoty: P1 – 9,9      P2 – 66,2      P3 – 23,1      P4 – 54,7

**Celkem: 153,7**

Množství finančních příspěvků na danou oblast je poté poděleno celkovou užitkovou hodnotou. Užitkovému bodu je tak přidělena určitá finanční částka. Tyto body jsou pak následně převedeny na peníze. Celkově tyto akce obdržely 85 000 Kč. Na jeden bod tak připadá 553 Kč.

Obrázek 22.

Projekt	Žádali	Obdrželi	Podle přepočtu	Rozdíl
P1	250 000 Kč	50 000 Kč	5 474 Kč	- 44 526 Kč
P2	200 000 Kč	15 000 Kč	36 608 Kč	+ 21 698 Kč
P3	60 000 Kč	10 000 Kč	12 774 Kč	+ 2 774 Kč
P4	10 000 Kč	10 000 Kč	30 249 Kč	+ 20 249 Kč
Celkem	520 000 Kč	85 000 Kč	85 105 Kč	89 247 Kč

Z tabulky vyplývá, že Rada města Olomouce se k výpočtu podle přesně stanovených kritérií přiblížila pouze v případě pořádání mezinárodního turnaje v taekwondu. Nejvíce se částky lišily v případě krasobruslařského závodu, kde činil rozdíl 44 526 Kč ve prospěch pořádané akce. Naopak by na tomto řešení nejvíce vydělal projekt Olomoucká padesátka, který by navíc obdržel 21 608 Kč. Podobně by na tom byly noční vyjížďky městem na in-line bruslích, které by si tak polepšily o 20 249 Kč nad rámec svého rozpočtu. Akce je však konána čtyřikrát do sezóny. Celkově byl rozdíl v částkách stanovených Radou města Olomouce a navrhovaným řešením 89 247 Kč.

Rozhodování podle přesně stanovených kritérií by tak vneslo jasná pravidla, podle kterých by se organizace mohly řídit. Uvedený systém by také mohl vést k tomu, že žadatelé se budou snažit maximalizovat rozhodující faktory, kterými jsou počet aktivních účastníků, aktivní vstup vzhledem k preferované skupině, čas, který jeden účastník stráví danou sportovní aktivitou, počet dobrovolníků, kteří sníží náklady na celou akci a také celou akci zefektivní. Nevýhodou může být chybějící cit při rozhodování, který může dodat pouze člověk. Ten pak může zohlednit historická, kulturní a jiná specifika dané akce nebo oblasti, která nelze do podobných schémat zahrnout, jež jsou ale neméně důležitá. Řešení podobné navrhovanému by na druhou stranu umožnila základ a výchozí bod pro rozhodování rady města, protože přesně vystihuje a hodnotí váhu kvantifikovatelných údajů podle potřeb zadavatele. Nevýhodou může být zadávání dat, která vycházejí z historických zkušeností. Nové projekty by tak neměly z čeho vycházet, a použité údaje by byly pouze odhadované.

V případě nedodržení stanovených kritérií tento systém umožňuje vrátit přesnou částku finančních prostředků , o kterou byla daná akce nadhodnocena.

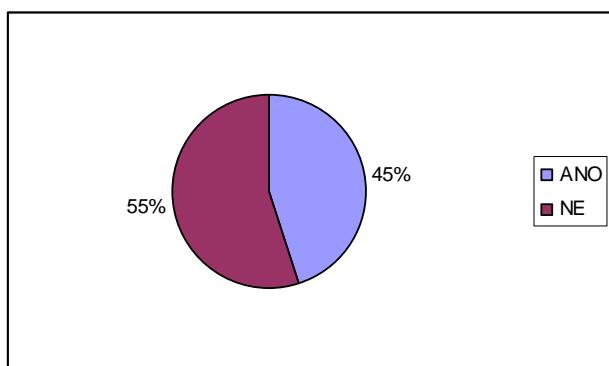
## **5.4 Výsledky ankety s obyvateli města Olomouce o spokojenosti s pořádáním sportovních akcí ve městě**

V této kapitole budu analyzovat výsledky ankety, která byla provedena ve dnech 18. – 20. 4. 2011 v centru Olomouce s celkovým počtem 100 respondentů. Cílem ankety je zjistit, zda Olomoučané pociťují deficit ve frekvenci konání a pestrosti nabídky jednodenních sportovních akcí, kterých by se mohli účastnit jako přímí aktéři nebo jako diváci. V dotazníku byly použity otevřené i uzavřené otázky. Kvótní výběr byl stanoven tak, aby zastoupení mužů a žen bylo ve stejném poměru. Ankety se zúčastnilo 50 mužů a 50 žen ve věku od 15 do 40 let. Cílem tak bylo zasáhnout mladou a střední aktivní generaci.

Respondenti byly dotázáni na následující otázky:

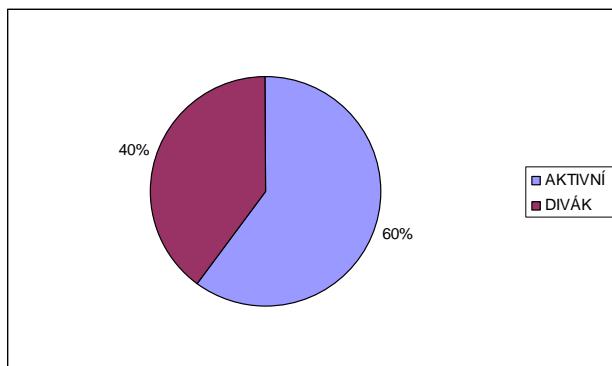
1, Je v Olomouci dostatek jednodenních sportovních akcí, kterých byste se mohli sami zúčastnit ?

Obrázek 23.



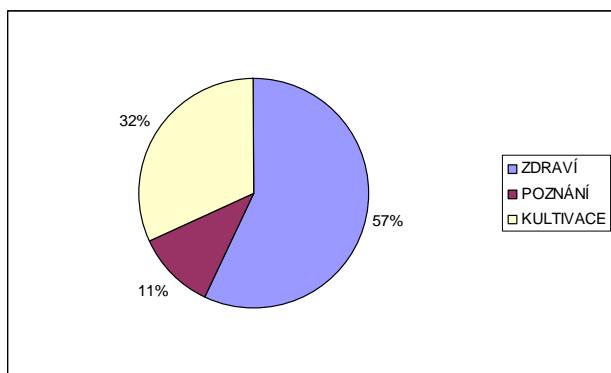
2, Preferujete spíše aktivní sportovní účast nebo se raději sportovní akce účastníte jako divák?

Obrázek 24.



- 4, Když sportujete, je pro Vás prioritní :
- a, zdraví
  - b, poznávání nových věcí (nových druhů sportů, nových míst, nových lidí)
  - c, osobní kultivace, rozvoj sebe sama

Obrázek 25.



- 4, Pokud podle Vás v Olomouci chybí dostatek jednodenních sportovních akcí, můžete mi říci, které akce tu podle Vás chybí konkrétně ?

Nejčastější odpovědi: Otevřené turnaje pro všechny – 20  
 Akce pro cyklisty – 13  
 Akce pro celou rodinu – 8  
 Akce pro in-line bruslaře – 8  
 Běhy – 7  
 Akce pro děti s dozorem - 3

#### Vyhodnocení ankety:

Z první otázky lze vyčíst, že Olomoučané jsou s množstvím sportovních akcí ve městě spokojeni z 45 %. 55 % dotázaných by podobných akcí ve městě přivítalo více. Z ankety tedy vyplývá, že pořádaných akcí by Olomoučané přivítali více. 60 % lidí se chce účastnit akcí aktivně, zbylých 40 % se sportovních akcí účastní raději pasivně jako diváci. Otázka číslo 3 potvrzuje, že lidé většinou sportují pro zdraví a sport vnímají jako prostředek k tomuto účelu. To koresponduje s přesvědčením, že zdraví je nejdůležitější sportem přinášená externalita. Následně je to pro ně nástrojem k osobní kultivaci a rozvoji sebe sama. Nejméně lidé hledají ve sportu možnost poznání nových věcí a nových možností. Poslední otevřená otázka přinesla řadu podnětů. Pokud Olomoučané pocitují nedostatek sportovních akcí ve městě, pak je to

především v oblasti otevřených sportovních turnajů pro všechny. Takto se vyjádřila celá pětina všech respondentů. Z 55 dotázaných, kteří uvedli, že je v Olomouci nedostatek sportovních akcí, by jich 37 % přivítalo více sportovních turnajů otevřených pro nejširší veřejnost. Zde se nejčastěji objevovali požadavky na turnaje v tenise, hokeji, volejbale, nohejbale, fotbale nebo squashu. Ve velké míře byl také požadavek na akce pro cyklisty a inline bruslaře. Především ženy pak požadovaly dny, ve kterých by mohly svoje děti ponechat pod dozorem někoho jiného. Dalšími zajímavými podněty byly otevřené plavecké závody pro všechny nebo lanové akce. Několik respondentů také uvedlo, že je v Olomouci nedostatek sportovních akcí během zimní sezóny. Tito odpovídající by přivítali závody pro děti na saních. Veřejné závody na běžkách připomněli 3 dotázaní. Jeden respondent také uvedl, že by v centru Olomouce mohlo být veřejné cvičení, které by bylo vedeno zkušeným trenérem. Tímto způsobem může probíhat prezentace nových trendů, které se v tělocvičné pohybové aktivity objevují. Olomouc by se tak zařadila mezi města, ve kterých podobné akce již fungují. Z ankety také vyplynulo, že Olomoučané nevědí, kde se mají o pořádaných sportovních akcích dozvědět. Stávající forma prezentace dění ve městě je tedy nedostatečná.

## **6. DISKUSE**

Město Olomouc investuje nemalé finanční prostředky do vrcholového sportu. Ostatní formy sportu jsou podporovány na úkor profesionálního a vrcholového sportu pod hlavičkou Vlajkové lodě. Tato forma podpory je jistě nezbytná, navíc jsou tyto Vlajkové lodě velkým a hlavním lákadlem pro fanoušky. Tyto sporty a především pak fotbalový klub SK Sigma Olomouc přilákají každoročně desetitisíce příznivců. Takto plní sport funkci především zábavní, ale přímý dopad na pozorovatele nemá. Podporováno je pouze 30 profesionálů, z nichž 11 tvoří zdroj zábavy na 2 hodiny pro tisíce diváků. Tato forma podpory je také součástí prezentace města, která je jistě také důležitá. Pro diváky na tribunách ale takovéto sportovní klání nepřináší kromě zábavy žádnou z pozitivních externalit, které jsou pro sport charakteristické a jsou důvodem, proč je sport provozován. Nejdůležitější a obecně nejvíce vnímaná pozitivní externalita zdraví může v tomto případě naopak utrpět. Mnoho lidí, především pak „tradiční fanoušci“ si na fotbale koupí tučné klobásy s pivem, proto tato forma zábavy zprostředkovaná sportovním zápasem může mít paradoxně nezdravý efekt. Je potřeba, aby statutární město Olomouc podporovalo především ty formy sportu, kterých se může zúčastnit nejširší populace aktivně a po kterých je poptávka. K tomu sloužila v oblasti sportovních akcí i tato bakalářská práce. Město Olomouc umožňuje každému subjektu v oblasti sportu zažádat prostřednictvím grantů o finanční podporu. Subjekt si však nemůže být jistý, že i v případě předložení nejlepšího projektu obdrží finanční podporu právě on. Rozhodování závisí na lidském faktoru, který je vždy zmanipulovatelný a dokud nebude fungovat jasná a přesná datová kontrola, situace se nezmění. Možné řešení v této oblasti přinesla tato práce, ve které byl uveden možný systém financování sportovních akcí. Podobný model je aplikovatelný i na celoroční podporu klubů. Takovýto postup přináší lepší přehlednost, transparentost a opěrný bod pro přidělovatele dotací, na straně příjemce pak větší důvěryhodnost ve správnost přijatého rozhodnutí. V případě této bakalářské práce v oblasti přidělování grantů na sportovní akce. Ve městě Olomouc je dostatek sportovních akcí, na kterých se prezentují vrcholní sportovci, méně je zde však akcí, kterých by se mohl účastnit obyčejný občan a kterými by město vedlo a motivovalo své obyvatele ke zdravému životnímu stylu. Takovéto akce pak přinášejí pozitivní externality pro všechny zájemce a ne pouze pro vrcholové sportovce. Pokud město přiměje své obyvatele k zdravějšímu životnímu stylu, třeba prostřednictvím sportovních akcí pro všechny, přímo se to projeví na spokojenosti obyvatel. Nepřímo se to projeví i v rozpočtu města, jak bylo popsáno v kapitole ekonomický výstup sportu. Z dotazníku, který byl součástí této práce vyplynulo, že aktivní obyvatelé Olomouce

by uvítali více sportovních turnajů v různých oblastech. Těch je podle jejich vyjádření ve městě málo. Takovéto turnaje by mohly přispět k zatraktivnění města jako celku a také rozšíření sportovně kulturní nabídky, kterou by občané města uvítali. Je na místě se také zamyslet, proč respondenti v otázce chybějících sportovních akcí ve městě uváděli akce, které jsou ve městě každoročně organizovány. Příkladem jsou večery pro in-line bruslaře. Hepa Blade Night se stala v Olomouci tradiční součástí letní sezóny a umožňuje na in-line bruslích za pomocí policie projet město bezpečně po silnici. O této možnosti mnoho dotázaných, kteří se o in-line zajímají, nevědělo. Během ankety jich také velké množství uvedlo, že nevědí, kde potřebné informace získat a proto se o organizaci akce ani nedozvěděl. Potřebné informace se k nim nedostanou. Zde je velký prostor pro vedení města, které by se mělo snažit zvýšit informovanost svých obyvatel o připravovaných sportovních a jiných kulturních akcích. Dnes jsou připravované akce prezentovány především prostřednictvím webových stránek Olomouc.cz, nebo jsou informace přinášeny na stránkách Radničních listů. Tento způsob prezentace se jeví jako nedostatečný. Olomoučané si žádají sportovní turnaje v mnoha odvětvích. Město Olomouc by mohlo do svého rozpočtu pro sport zařadit položku sportovní turnaje pro všechny. Tím by byl učiněn druhý krok na straně poptávky. Jak vyplynulo z anketního šetření, Olomoučanům se tato forma aktivit nedostává a je po ní velká poptávka. Nabídky by mohly přijít také ze strany Fakulty tělesné kultury UP, protože katedra rekroologie má právě tuto oblast v kompetenci. Tímto způsobem může být podpořen zájem obyvatel města o sport, kterým jsou touto formou přinášeny požadované pozitivní externality.

## 7. ZÁVĚR

Práce byla zaměřena na analyzování finančních prostředků plynoucích z rozpočtu města Olomouce do jednotlivých oblastí sportu. K tomu sloužila především data o rozpočtu města z let 2007 – 2011. Z výsledků je zřejmé, že město podporuje značným způsobem především vrcholový sport, do kterého plynou nemalé finanční prostředky. Ten je sice divácky atraktivní, ale jak vyplynulo z dotazníku, Olomoučané se chtějí sportovních akcí účastnit především aktivně. V oblasti grantové politiky sportu došlo v posledním roce dokonce ke snížení dotací. Je potřeba, aby již k dalšímu snižování nedošlo a celoroční podpora klubů stejně jako podpora sportovních akcí byly zachovány adekvátním způsobem. Pokud by naopak došlo k navýšení finanční podpory, mohly by být požadavky naplněny k větší spokojenosti žadatelů. Tato podpora probíhá na základě rozhodování členů komise rady města, kteří schvalují příslušný návrh žádající strany. Pokud bude přítomný lidský faktor, bude rozhodování vždy manipulovatelné a bude prostor pro spekulace. Proto byl v práci ukázán způsob, jakým lze v této oblasti postupovat tak, aby bylo rozhodování co nejtransparentnější a vybraný projekt byl opravdu ten nejlepší. K tomu slouží přesná data, která jsou neměnná a vypovídající o reálném stavu věci. Lidský faktor pak může sloužit pouze jako korektura a může reagovat na aktuální stav situace aktualizací jednotlivých cílů a programů. Město nemá jasnou strukturu a koncept v oblasti sportu, která by byla potřebná k jasnému a dlouhodobému rozvoji a měla jasný a konkrétní cíl. Tento fakt je z hlediska dlouhodobého a koncepčního rozvoje nepostradatelný.

Podpora sportu a sportovních akcí je nezbytná, aby bylo město Olomouc příjemným místem pro trávení volného času a nabízelo pestrý výběr v oblasti sportu a pohybu. Statutární město Olomouc má zájem podporovat sport, aby však vývoj v této oblasti neustrnul, je potřeba hledat nové způsoby, jak to posunout dál. Poptávka obyvatel města Olomouc po sportovních akcích byla analyzována prostřednictvím provedeného dotazníku v centru města. Z šetření vyplynulo, že v pořádání sportovních akcí a především informovanosti občanů jsou rezervy. K tomuto účelu může také posloužit tato bakalářská práce, kde jsou možné řešení problému nastíněny.

## **8. SOUHRN**

Sport a pohybová aktivita jsou trendy, které přispívají ke spokojenosti obyvatel daného územního celku. Je nezbytné, aby se této oblasti věnovala dostatečná péče a pozornost. Sport s jeho pozitivními externalitami především v oblasti zdraví, socializace a osobní kultivace plní nezastupitelnou úlohu v dnešní společnosti a takto je také společností žádán.

V teoretické části práce byly ujasněny pojmy tělesná kultura a sport z důvodu složitosti tohoto systému. Každá z oblastí tělesné kultury má svá jasná specifika, která je potřeba respektovat a s tímto na ně nahlížet. Sport a pohybová aktivita nefungují izolovaně, ale přináší s sebou mnoho doprovodných jevů. Pohybová aktivita má velký význam na zdraví každého jedince a její pravidelné provozování je nezbytnou součástí zdravého životního stylu. Její pozitivní efekt je prokázán v oblasti psychické, fyzické i sociální každého jedince a tvoří tak nedílnou součást zdravého vývoje po všech stránkách lidské osobnosti. Pohybová aktivita má kromě zdravotních výstupů také výstupy ekonomické. Pohybová aktivita se kladně projevuje v příjmech do státního a municipálního rozpočtu. To je způsobeno pozitivními externalitami, kterými je pohybová aktivita charakteristická. Prostřednictvím lepšího zdraví dochází k šetření finančních prostředků ve zdravotnictví a také se zvyšuje ekonomický výkon daného subjektu. Aby tyto vztahy mohly fungovat, má tělesná kultura svůj systém financování, ve kterém hraje nezastupitelnou roli obec. Proto byl v praktické části práce analyzován rozpočet města Olomouc. Výstupem z analýzy bylo zjištění množství finančních prostředků, které jsou určeny na všechny výkonnostní úrovně sportu a také kolik město přispívá na organizování jednotlivých sportovních akcí. Protože neexistují jasná pravidla rozdělování finančních prostředků v této oblasti, bylo navrženo možné schéma, podle kterého lze v této oblasti postupovat. Tento model byl aplikován v praxi na konkrétních sportovních akcích. Ke zjištění poptávky v této oblasti byl proveden anketní výzkum ve městě Olomouci, na který byla práce směřována. Ten odhalil možné rezervy a možnosti v pořádání sportovních akcí v Olomouci.

Vedení Olomouce chce podporovat sport a rozvíjet jej, aby se město stalo pohodlným pro život a přinášelo sportovní vyžití. V této oblasti je potřeba stanovit jasná pravidla, podle kterých je možné postupovat. Mimo jiné navrhuje tato bakalářská práce možná řešení.

## **9. SUMMARY**

Sport and physical activity are the trends that contribute to the satisfaction of the inhabitants of a particular area. It is essential that the locality gives sufficient care and pays enough attention. Sport with its positive externalities especially in health, socialization and personal cultivation plays an important role in today's society and it is also requested by the society.

The theoretical part of the thesis clarifies the concepts like physical culture and sport because of the complexity of the system. Each of the fields of physical culture has its clear specifications which have to be respected. Sport and physical activity do not work in isolation, but are connected with many accompanying events. Physical activity has a great impact on the health of every individual and is an essential part of a healthy lifestyle. The positive effect is demonstrated in the physical, mental and social part of every person's life, thus it is an essential part of the development of all aspects of human personality. Physical activity has not just health effects, but also an economic output. Physical activity has positive influence on the revenue to the state and municipal budget. It is caused by positive externalities, which are typical of physical activity. Better health leads to saving financial resources in health industry and also improves the economical performance of the organization. That is the reason why the physical culture has its funding system, where the municipality plays a vital role. Therefore, in the practical part of this paper the budget of Olomouc was analyzed. The outcome of the analysis was to measure the amount of funds that are intended for all levels of sports performance and how much the city contributes to the organization of sporting events. Because there are no clear rules for allocation of funding in this area, it was suggested possible scheme by which it can proceed in this area. This model was applied in practice on specific sporting events. The research of the demand of sport events was carried out in the city of Olomouc, to which the work was directed. It revealed the possible reserves and potential organization of sports events in Olomouc.

Olomouc management wants to promote the sport and develop it so that the city will become comfortable for living with enough possibilities of sport events. It is necessary to establish clear rules according to which it can proceed in this area. This bachelor thesis among other things proposes possible solutions in this field.

## **10. REFERENČNÍ SEZNAM**

- Andreff, W. & Szymanski, S. (2006). *Handbook on the Economics of Sport*. Cheltenham: Edward Edgar Publishing Limited.
- Bílá kniha o sportu* (2007). Brusel: Komise evropských společenství.
- Bottermann, P. & Koppelweiserová, M. (2008). *Cukrovka – prevence a vhodná léčba*. Praha: Olympia.
- Dohnal, T. & Hodaň, B. (2005). *Rekreologie*. Olomouc: Hanex.
- Donald R. Stabile (2008). *The living wage: Lessons from the history of economics thought*. Cheltenham: Edward Edgar Publishing Limited.
- Evropská charta sportu*. (1994). Ministerstvo školství mládeže, a tělovýchovy České republiky.
- Hobza & Skoumal (2010). Hodnocení účinnosti grantové politiky prostřednictvím zásad programového financování. *Tělesná kultura*, 33(2), 107-122. Olomouc: AISIS.
- Hobza, V. Rektoričk, J. et al. (2006). *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress.
- Hodaň, B. (2000). *Úvod do teorie tělesné kultury*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Hodaň, B. & Hobza, V. (2010). *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Hodaň, B. (2006). *Sociokulturní kinantropologie I*. (2006). Brno: Masarykova Univerzita.
- Holmes, D. (1993). Exercise psychology: *The influence of physical exercise on psychological processes*. New York : John Wiley & Sons.
- Koncepce státní podpory sportu v České republice*. (2011). Praha: Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR.
- Kravitz, L. (2002). Physical activity and exercise: recent advances and current challenges. *Journal of Consulting Clinical Psychology*, 70, 526-536. Washington: American Psychological Association.
- Kubíčková, D. & Otrusinová, M. (2011). *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek*. Praha: C. H. Beck.
- Laboutková, Š. & Vymětal, P. (2010). *Lobbying v moderních demokraciích*. Praha: Grada Publishing.
- Mankiw N. Gregory. (2000). *Zásady ekonomie*. Praha: Grada Publishing.
- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. (2002). *Volný čas a prevence u dětí a mládeže*. Praha: Čihák tisk.

- Novotný, J. (2000). *Ekonomika sportu*. Praha: ISV.
- Novotný, J. et al. (2005). *Ekonomika sportu vybrané kapitoly*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze.
- Ochrana, F. (2005). *Nákladově užitkové metody ve veřejném sektoru*. Praha: Ekopress.
- Peková, J. (2004). *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management press.
- Pergl, V. (2010, listopad 26.). Lékaři bijí na poplach: cukrovku už má skoro každý desátý Čech. *Právo*, p. 4.
- Sekot, A. (2006). *Sociologie sportu*. Brno: Masarykova Univerzita.
- Stejskal, P. (2010). *Proč a jak se zdravě hýbat*. Břeclav: Presstempus.
- Velký sociologický slovník* (1996). Praha: Karolinum.
- Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu. (2001). Praha: Ministerstvo vnitra České republiky.
- Zákon č. č. 128/2000 Sb., o obcích. (2000). Praha. Ministerstvo vnitra České republiky.

### **Elektronické zdroje**

[www.diabetickaasociace.cz](http://www.diabetickaasociace.cz) (retrieved 5.2.2011)

[www.rozvojobci.cz](http://www.rozvojobci.cz) (retrieved 12.3.2011)

[www.olomouc.eu](http://www.olomouc.eu) (retrieved 25.3

## **11. PŘÍLOHY**

Seznam příloh:

Příloha 1: Pravidla pro poskytování podpory v oblasti sportu statutárním městem Olomouc

Příloha 1

Sport

Věcně příslušný odbor : Magistrát města Olomouce, odbor vnějších vztahů a informací

Kontakt : Dolní náměstí 47, 779 11 Olomouc,  
sekretariát odboru  
tel. : 585 513 434  
e-mail : odb.vvi@mmol.cz

Doručovací adresa: Magistrát města Olomouce, odbor vnějších vztahů a informací  
Horní náměstí, 779 11 Olomouc

- (1) Cíle a zaměření oblasti podpory:
  - A) činnost sportovních organizací,
  - B) pořádání sportovních akcí.
- (2) Žadatelem mohou být právnické osoby (organizace) i fyzické osoby, které vyvíjejí činnost v oblasti sportu a tělovýchovy.
- (3) Lokalizace programu: území města Olomouce a okolí.
- (4) Termín podávání žádostí: 1. 12. až 5. 1. roku následujícího.
- (5) Místo podávání žádostí: sekretariát odboru vnějších vztahů a informací, viz výše.
- (6) Doplňující doklady a jiné specifické náležitosti k žádosti:
  - popis celoročních aktivit žádajícího subjektu,
  - celkový počet členů, počet dětí do 18 let,
  - výčet případných úspěchů nadregionálního významu.
- (7) Minimální výše podpory pro jednu žádost: 1.000,-Kč.
- (8) Kritéria pro výběr: celkový počet členů organizace (účastníků projektu), z toho počet mládeže a dětí do 18 let, přínos pro město Olomouc.
- (9) Věcně příslušná komise RMO: komise pro sport a tělovýchovu.

- (10) Termín projednání a rozhodnutí o žádostech: projednání i rozhodnutí do konce dubna daného roku.
- (11) Časový harmonogram realizace projektu: pro oblast A) celoroční sportovní činnost - celý kalendářní rok (vždy od 1. 1. do 31. 12. daného roku a pro oblast B) uspořádání jednorázové sportovní akce - od podpisu smlouvy do 31. 12. daného roku.
- (12) Termín vyúčtování: dle smlouvy.
- (13) Uznatelné náklady:
- cestovné, ubytování,
  - občerstvení,
  - materiál,
  - odměny vítězům,
  - propagace.